

V Štrasburgu 22. 11. 2016
COM(2016) 723 final

2016/0359 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, druhej šanci a opatreniach na zvýšenie účinnosti postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia a o zmene smernice 2012/30/EÚ

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2016) 357 final}

{SWD(2016) 358 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pravidlá týkajúce sa platobnej neschopnosti sa vzťahujú na široký rad opatrení od včasného zásahu pred tým, ako sa spoločnosť dostane do vážnych problémov, cez včasnú reštrukturalizáciu s cieľom zaistiť zachovanie životaschopných častí podniku, po likvidáciu majetku, ak spoločnosti nemožno inak zachrániť, a napokon poskytnutie druhej šance pre poctivých podnikateľov prostredníctvom oddĺženia.

Dobre fungujúci rámec platobnej neschopnosti vzťahujúci sa na všetky tieto opatrenia je základnou časťou dobrého podnikateľského prostredia, keďže sa ním podporuje obchod a investície¹, pomáha vytvárať a zachovávať pracovné miesta a hospodárstvám pomáha aj oveľa ľahšie absorbovať hospodárske šoky, ktoré spôsobujú vysokú úroveň nesplácaných úverov a nezamestnanosti. Sú to všetko kľúčové priority Európskej komisie.

Otázky platobnej neschopnosti majú výrazný celoeurópsky rozmer. Čoraz viac prepojený jednotný trh s čoraz silnejším digitálnym rozmerom znamená, že veľmi málo spoločností je čisto vnútroštátnych, ak sa zväžia aspekty, ako napríklad ich klientela, dodávateľsky reťazec, rozsah činností, investor a kapitálová základňa – čo sú len niektoré z aspektov. Čo je dôležitejšie, otázky týkajúce sa platobnej neschopnosti sú aj odrádzajúcim prostriedkom pre cezhraničnú expanziu a investície. Ako hlavný dôvod neinvestovania alebo neuzatvorenia obchodného vzťahu mimo svojej vlastnej krajiny uvádza mnoho investorov neistotu v súvislosti s pravidlami týkajúcimi sa platobnej neschopnosti alebo riziko dlhých a zložitých postupov platobnej neschopnosti v inej krajine. Vyšší stupeň harmonizácie, pokiaľ ide o insolvenčné právo, je teda nevyhnutným predpokladom pre dobre fungujúci jednotný trh a skutočnú úniu kapitálových trhov. Práve preto táto problematika dlho priťahuje značný záujem na úrovni EÚ.

Zvýšená konvergencia postupov platobnej neschopnosti a reštrukturalizácie by cezhraničným investorom poskytovala väčšiu právnu istotu a podnecovala by skorú reštrukturalizáciu životaschopných spoločností vo finančných ťažkostiach. Neúčinné a odlišné právne predpisy v oblasti platobnej neschopnosti sťažujú investorom posudzovanie úverového rizika, najmä ak zvažujú cezhraničné investovanie. Väčším cezhraničným rozdelením rizika, silnejšími a likvidnejšími kapitálovými trhmi a diverzifikovanejšími zdrojmi financovania pre podniky EÚ sa bude prehlbovať finančná integrácia, znížia sa náklady na získanie úveru a zvýši sa konkurencieschopnosť EÚ.

Reštrukturalizácia a platobná neschopnosť

V Európe dnes polovica všetkých podnikov prežije menej ako päť rokov². Počet podnikov v platobnej neschopnosti sa od kulminácie hospodárskej krízy v roku 2009 zvýšil a ostáva vysoký, hoci sa zdá, že tento trend sa v súčasnosti obracia. V niektorých členských štátoch je tendencia viesť životaschopné podniky vo finančných ťažkostiach k likvidácii, a nie včasnej reštrukturalizácii. Odhaduje sa, že v EÚ skrachuje každý rok 200 000 firiem (alebo 600 za

¹ V ročnom prieskume rastu Komisie na rok 2016 [COM(2015) 690 final, 26.11.2015] sa význam „dobre fungujúcich rámcov platobnej neschopnosti“ výslovne uznal ako rozhodujúci pre investičné rozhodnutia.

² Podľa prieskumu Eurobarometer 354 (2012), z ktorého tiež vyplýva, že 43 % Európanov by nezačalo podnikateľ pre strach z neúspechu (s. 72).

deň), výsledkom čoho sú priame straty pracovných miest v počte 1,7 milióna ročne. V jednom zo štyroch prípadov ide o cezhraničnú platobnú neschopnosť, t. j. zahŕňa veriteľov a dlžníkov vo viac ako jednom členskom štáte EÚ³. Významné percento firiem a súvisiacich pracovných miest by bolo možné zachrániť, keby vo všetkých členských štátoch, v ktorých majú sídla, majetok alebo len veriteľov, existovali preventívne postupy. Okrem toho dostupnosťou včasných postupov preventívnej reštrukturalizácie by sa zabezpečilo, aby sa podnikli kroky skôr, ako spoločnosti prestanú splácať svoje pôžičky. Prispelo by sa tým k zníženiu rizika, že úvery sa počas cyklických poklesov stanú nesplácanými úvermi, čím sa zníži súvisiaci nepriaznivý vplyv na finančný sektor. Cezhraničný rozmer a náklady na rozdielne rámce platobnej neschopnosti sú však omnoho širšie. Po prvé, hoci veritelia môžu mať vo svojom dodávateľskom reťazci dodávateľov, ktorí môžu byť čisto domácimi podnikmi, dodávateľ, ktorý čelí finančným ťažkostiam a nemožno ho zachrániť, môže však mať negatívne vplyvy, ktoré môžu vyvolať platobnú neschopnosť cezhraničnej spoločnosti. Vplyv týchto prípadov cezhraničnej platobnej neschopnosti môže byť veľmi vysoký, keďže existuje väčšia pravdepodobnosť, že ide o väčšie podniky. Po druhé, niektorí cezhraniční veritelia spoločností (najmä MSP) sa môžu radšej týchto cezhraničných pohľadávok jednoducho vzdať, pretože ich uplatnenie je príliš nákladné, napríklad v prípade, že je potrebné miestne právne poradenstvo. Napokon, od budúceho vývoja na jednotnom trhu sa očakáva, že povedie k väčšiemu počtu spoločností s cezhraničným obchodom, a teda k väčšiemu počtu prípadov platobnej neschopnosti s cezhraničným vplyvom. Väčší trh potrebujú predovšetkým inovačné podniky, aby mohli prosperovať a vyhnúť sa platobnej neschopnosti počas prvých piatich rokov.

Kvalita rámcov reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti členských štátoch priamo ovplyvňuje mieru uspokojenia pohľadávky veriteľov. Ukazovatele Svetovej banky naznačujú, že miera uspokojenia pohľadávky v EÚ sa pohybuje od 30 % v Chorvátsku a Rumunsku do 90 %⁴ v Belgicku a Fínsku. Miery uspokojenia pohľadávky sú vyššie v hospodárstvach, v ktorých je najbežnejším insolvenčným konaním reštrukturalizácia. Priemerne môžu veritelia v týchto hospodárstvach očakávať uspokojenie svojich pohľadávok na úrovni 83 % v porovnaní s priemerom 57 % v postupoch likvidácie⁵. Hoci sa v týchto výsledkoch zohľadňujú aj hospodárske faktory ako celkové zdravie hospodárstva, zdôrazňuje sa nimi význam komplexného rámca platobnej neschopnosti, zakotveného v silnom inštitucionálnom a kultúrnom prostredí, pokiaľ ide o poskytovanie lepších výsledkov pre spoločnosť.

Prvky postupov preventívnej reštrukturalizácie ovplyvňujúce účinnosť týchto postupov a následne počet zachránených podnikov a ich dlhodobú životaschopnosť sa medzi členskými štátmi značne líšia. Napríklad v medziach účinného rámca by sa malo vyžadovať, aby mal podnik v ťažkostiach čo najskôr prístup k preventívnej reštrukturalizácii. V niektorých členských štátoch však nemôžu dlžníci pristúpiť k reštrukturalizácii svojho dlhu s veriteľmi pred tým, ako sa v skutočnosti stanú platobne neschopnými, alebo ak sa nimi stanú, čelia veľmi prísny alebo nákladným podmienkam prístupu.

Zároveň sa veľmi odlišujú podmienky na prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ktorými by sa podporili rokovania o reštrukturalizácii: v niektorých krajinách neexistuje žiadna možnosť získať takéto prerušenie, zatiaľ čo ostatné krajiny majú široký rad prerušení s rozličnou dĺžkou trvania a výnimiek z prerušenia. Pri prijímaní plánov

³ Pracovný dokument útvarov Komisie, posúdenie vplyvov, ktorý je sprievodným dokumentom k odporúčaniu Komisie týkajúcemu sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti, SWD(2014) 61 final, 12.3.2014, s. 2.

⁴ World Bank Doing Business Index 2016 (Index Svetovej banky: Podnikanie v roku 2016).

⁵ World Bank Doing Business Index 2016 (Index Svetovej banky: Podnikanie v roku 2016).

veriteľmi sa v členských štátoch obvykle výrazne líšia pravidlá vytvárania tried, možnosť pristúpiť k reštrukturalizácii len u niektorých veriteľov a zároveň ponechať práva nezúčastnených veriteľov nedotknuté, potrebné väčšiny, ako aj podmienky týkajúce sa potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdnym alebo správnym orgánom. Ochrana nového financovania a dočasného financovania (podstatného pri zabezpečovaní úspechu reštrukturalizačných plánov) sa medzi členskými štátmi takisto líši od minimálnej ochrany pred odporovacími žalobami po určitú formu priority pred existujúcim dlhom v následnom postupe platobnej neschopnosti. A na záver, zapojenie súdnych alebo správnych orgánov a správcov vymenovaných súdnymi alebo správnymi orgánmi je rôzne, a to od minimálneho až po úplné zapojenie.

Pre tieto rozdiely nie je prakticky možné, aby mala cezhraničná skupina spoločností s pobočkami vo viac ako dvoch členských štátoch reštrukturalizačný plán⁶.

Druhá šanca

V mnohých členských štátoch trvá poctivým podnikateľom v konkurze viac ako 3 roky, aby dosiahli oddĺženie a začali nanovo. Neúčinné rámce druhej šance majú za následok, že podnikatelia sú uzavretí v dlhových pascách alebo ich to doženie do tieňového hospodárstva, alebo sa musia premiestniť do iných jurisdikcií, aby mali prístup k priaznivejším režimom. Premiestnenie je však pre veriteľov, ktorí musia zohľadniť dodatočné riziko, že podnikateľ by mohol získať kratšiu lehotu oddĺženia v inej jurisdikcii, drahé. Premiestnenie znamená takisto vysoké hospodárske a ľudské náklady pre podnikateľov, keďže podľa nariadenia (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní⁷ by pravdepodobne museli byť usadení v členskom štáte určitý čas pred tým, ako budú môcť podať návrh na oddĺženie v danej jurisdikcii. Okrem toho zo skúseností vyplýva, že kratšie lehoty oddĺženie majú pozitívny vplyv na spotrebiteľov aj investorov, keďže sú rýchlejší v opätovnom vstupe do cyklov spotreby a investícií. Tým sa zase posilňuje podnikanie.

Samotné oddĺženie nie je v niektorých členských štátoch postačujúce na to, aby podnikateľ mohol začať novú ekonomickú činnosť, napr. v prípade konkurzu ho sprevádza diskvalifikačný príkaz, ktorý trvá dlhší čas a ktorý je možné vydať bez toho, aby sa zvažilo, či podnikateľ konal v dobrej viere. S cieľom dať poctivým podnikateľom účinnú druhú šancu, by mali byť diskvalifikácie spojené s nadmerným zadlžením takisto časovo obmedzené tak, aby ich platnosť uplynula najneskôr na konci lehoty na oddĺženie. Osobné údaje použité v súvislosti s nadmerným zadlžením dlžníka by mali byť primerané, náležité a obmedzené na rozsah, ktorý je nevyhnutný vzhľadom na účely, na ktoré sa spracovávajú, a uchovávané vo forme, ktorá umožňuje identifikáciu dotknutých osôb najdlhšie dovtedy, kým je to potrebné na účely, na ktoré sa osobné údaje spracúvajú. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov⁸, ktorým sa nahradí smernica 95/46/ES a ktoré sa bude uplatňovať od 25. mája 2018, sa ďalej objasňuje právny rámec a požiadavky, ktoré sa uplatňujú pri spracovávaní osobných údajov.

Nadmerné zadlženie fyzických osôb je väčší hospodársky a sociálny problém. S platbami neustále mešká 11,4 % občanov Európskej únie, a to často v prípade účtov za energiu⁹. Dôvodom sú predovšetkým nepriaznivé makroekonomické podmienky v kontexte finančnej

⁶ Robert van Galen, Stephan Madaus, *Corporate Rescue*, 2013, s. 52.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní, Ú. v. EÚ L 141/19, 5.6.2015.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES, Ú. v. ES L 119/1, 4.5.2016.

⁹ http://ec.europa.eu/consumers/financial_services/reference_studies_documents/docs/part_1_synthesis_of_findings_en.pdf.

a hospodárskej krízy (napr. nezamestnanosť) v kombinácii s osobnými okolnosťami (napr. rozvod, choroba).

Dotknutí nie sú len podnikatelia. Hoci sa so spotrebiteľmi podľa vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti platobnej neschopnosti zaobchádza vo veľkej miere rovnako, nie je tomu tak vo všetkých členských štátoch. To má za následok zvýšené náklady pre systémy sociálneho zabezpečenia členských štátov a hospodárske dôsledky, ako je znížená spotreba, pracovné činnosti a ušlé príležitosti na rast.

Všeobecná účinnosť reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance

Nadmerná dĺžka postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia v niekoľkých členských štátoch je dôležitým faktorom vyvolávajúcim nízku mieru uspokojenia pohľadávky a odrádzajúcim investorov od podnikania v jurisdikciách, kde existuje riziko, že postupy budú trvať príliš dlho. V polovici členských štátov sa platobná neschopnosť vyrieši za 2 až 4 roky¹⁰. Dĺžka postupov sa okrem troch členských štátov za uplynulé 4 roky nezlepšila a v dvoch členských štátoch dĺžka postupov v rovnakom časovom rozpätí vzrástla. Osobitné aspekty zohrávajúce dôležitú úlohu, pokiaľ ide o dĺžku postupov, súvisia s úrovňou špecializácie sudcov, a teda s ich schopnosťou prijať rýchle rozhodnutia, profesionalitou správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance a s využívaním digitálnych komunikačných prostriedkov pri takomto postupe. Špecializovaní správcovia a sudcovia a dostupnosť digitálnych nástrojov môžu vo veľkej miere pomôcť skrátiť postupy, znížiť náklady a skvalitniť pomoc alebo dohľad.

Napriek zlepšeniu cyklických podmienok úroveň nesplácaných úverov, ktorá po hospodárskej kríze vo väčšine členských štátov prudko vzrástla, ostáva vysoká. Vysoká miera nesplácaných úverov má priamy vplyv na schopnosť bánk podporovať rast¹¹. V niektorých členských mali pozitívny vplyv cieľené reformy. Z odolnosti nesplácaných úverov v Európskej únii však vyplýva, že je potrebné podniknúť ďalšie kroky s cieľom zabezpečiť, aby sa nestala bežnou negatívna slučka spätnej väzby medzi zlou kvalitou aktív, zaostávajúcim vývojom úverov a nízkym rastom. Opatrenia na zvýšenie účinnosti rámcov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance by prispeli k efektívnemu riadeniu nesplácaných úverov a obmedzili by hromadenie nesplácaných úverov v súvahách bánk¹². Prispeli by aj k zlepšeniu zostatkovej hodnoty, ktorú môžu očakávať veritelia, tým, že umožnia včasnejšiu a rýchlejšiu reštrukturalizáciu alebo vyriešenie v prípade dlžníkov, ktorí majú finančné ťažkosti. Napokon môžu takisto slúžiť na to, aby sa v budúcnosti zabránilo hromadeniu nesplácaných úverov, pretože úvery, ktorých splácanie sa ukončí, by sa mohli vymáhať účinnejšie. Zlepšením právneho prostredia režimov vymáhania nárokov sa úplne nevyrieši otázka existujúcich nesplácaných úverov, v prípade ktorých sa už začalo konanie, v ktorom dochádza k individuálnemu vymáhaniu nárokov. Posilnenie súdnictva by však pomohlo urýchliť zostávajúce kroky konania. Týmto spôsobom môžu reformy právnych predpisov v oblasti platobnej neschopnosti dopĺňať ostatné prebiehajúce reformy na úrovni EÚ v sektore bankovníctva a pokiaľ ide o kapitálové trhy.

¹⁰ Porovnávací prehľad súdnictva v EÚ za rok 2016.

¹¹ Podľa článku IV prehľadu MMF o eurozóne „vysoké úrovne nesplácaných úverov a dlhu brzdia poskytovanie bankových úverov a investície, čo obmedzuje prechod na jednoduchšie podmienky financovania“; MMF: Politiky eurozóny – Vybrané problémy, Správa MMF o krajinách č. 15/205, júl 2015, Politiky eurozóny, Správa MMF o krajinách č. 15/2014, júl 2015, s. 61.

¹² „Na ceste k dobudovaniu bankovej únie“, Európska komisia, COM(2015) 587 final, 24. novembra 2015.

Cieľ návrhu

Hlavným cieľom návrhu je znížiť najvýznamnejšie prekážky voľného toku kapitálu, ktoré vyplývajú z rozdielov medzi rámcami reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti členských štátov. Cieľom pre všetky členské štáty je zaviesť kľúčové zásady týkajúce sa účinných rámcov preventívnej reštrukturalizácie a druhej šance a opatrenia na zefektívnenie všetkých typov postupov platobnej neschopnosti tým, že sa skrátiť, znížia sa súvisiace náklady a zlepši sa ich kvalita. Konkrétnejšie je cieľom týchto rámcov pomôcť zvýšiť investície a pracovné príležitosti v rámci jednotného trhu, obmedziť zbytočné likvidácie životaschopných spoločností, vyhnúť sa zbytočným stratám pracovných miest, zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov, uľahčiť cezhraničné reštrukturalizácie a znížiť náklady a rozšíriť príležitosti pre poptivých podnikateľov na nový začiatok.

Na zefektívnenie rámcov reštrukturalizácie sú spolu s hlavnými zásadami potrebné cielenejšie pravidlá. Pravidlá týkajúce sa povinnosti starostlivosti manažérov spoločností blížiacich sa k platobnej neschopnosti takisto zohrávajú dôležitú úlohu pri rozvoji kultúry záchranu podniku namiesto likvidácie, pretože podporujú včasnú reštrukturalizáciu, bránia pochybeniu a odvrátiteľným stratám veriteľov. Rovnako dôležité sú pravidlá týkajúce sa nástrojov včasného varovania.

Vo všeobecnosti sa v návrhu neharmonizujú kľúčové aspekty platobnej neschopnosti, ako sú pravidlá týkajúce sa podmienok na začatie insolvenčného konania, spoločné vymedzenie platobnej neschopnosti, poradie pohľadávok a odporovacie žaloby. Hoci by tieto pravidlá boli užitočné na dosiahnutie úplnej cezhraničnej právnej istoty, čo potvrdili aj viaceré zainteresované strany vo verejnej konzultácii¹³, v súčasnosti sa zdá, že aktuálna odlišnosť právnych systémov členských štátov v súvislosti s insolvenčným konaním je príliš veľká na to, aby sa prekonala, vzhľadom na množstvo prepojení insolvenčného práva so súvisiacimi oblasťami vnútroštátnych právnych predpisov, ako je napríklad daňové právo, pracovné právo, právo v oblasti sociálneho zabezpečenia. Normatívna harmonizácia by si mohla vyžadovať ďalekosiahle zmeny obchodného práva, občianskeho práva a práva obchodných spoločností, keďže flexibilnými ustanoveniami by sa riskovalo, že sa nedosiahnu požadované zmeny. Okrem toho majú pravidlá týkajúce sa prihlasovania a overovania pohľadávok uvedené v oznámení Komisie z decembra 2012¹⁴ pomerne nízku relevantnosť vzhľadom na zlepšenia, ktoré prinieslo nariadenie o insolvenčnom konaní¹⁵.

Namiesto toho sa v tomto návrhu kladie dôraz na riešenie najdôležitejších problémov, ktoré by sa mohli uskutočniteľne vyriešiť harmonizáciou. Postupy platobnej neschopnosti je potrebné prispôbiť, aby sa zabezpečila včasná reštrukturalizácia dlžníkov vo finančných ťažkostiach. K pravidlám, ktoré by mohli prispieť k tejto potrebe, patrí zrušenie povinnosti podať návrh na vyhlásenie platobnej neschopnosti, pričom dlžník je stále vo formálnom procese reštrukturalizácie, keďže inak takéto podanie návrhu môže zabrániť v dosiahnutí cieľov reštrukturalizácie, ako aj režim odporovacích žalôb v postupoch platobnej neschopnosti na ochranu transakcií, ktoré boli uzavreté v dobrej viere s cieľom pristúpiť k preventívnej reštrukturalizácii dlžníka. Návrh sa vzťahuje aj na opatrenia týkajúce sa platobnej neschopnosti, ktoré majú priamy vplyv na dĺžku postupov, ako je špecializácia sudcov a odbornosť správcov, a ktoré úzko súvisia s rámcom preventívnej reštrukturalizácie, ako je ochrana nového financovania pred odporovacími žalobami.

¹³ http://ec.europa.eu/justice/newsroom/civil/opinion/160321_en.htm

¹⁴ Európska komisia: Oznámenie „Nový európsky prístup k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti“ [COM(2012) 742].

¹⁵ Ú. v. EÚ L 141/19.

V záujme podpory podnikania by podnikatelia a manažéri spoločností nemali byť stigmatizovaní, ak sa ich úsilie o poctivé podnikanie skončí neúspechom. Fyzické osoby by sa nemali odrádzať od podnikania ani by sa im nemala odoprieť príležitosť dostať druhú šancu. Odhaduje sa, že ponukou skutočnej druhej šance pre poctivých podnikateľov na reštartovanie obchodných činností by sa v celej Európe vytvorili 3 milióny pracovných miest¹⁶.

Komisia sa pri tvorbe návrhu snažila dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi záujmami dlžníkov a veriteľov, pričom by sa poskytli záruky v prípadoch, keď by mali navrhované opatrenia potenciálne negatívny vplyv na práva strán.

Cieľom tohto návrhu je predovšetkým zlepšenie kultúry záchrany v EÚ. Pravidlami týkajúcimi sa reštrukturalizácie podnikov a práv akcionárov sa predovšetkým prispeje k „prevencii“, pravidlami týkajúcimi sa odporovania, správcov a súdnych alebo správnych orgánov k „vymoženiu hodnoty“ a pravidlami týkajúcimi sa druhej šance k „oddlženiu“. Okrem hospodárskych ziskov sa prejaví aj pozitívny sociálny vplyv.

V návrhu sa stanovujú spoločné ciele, a to buď vo forme zásad, alebo v prípade potreby vo forme cielených podrobných pravidiel. V snahe dosiahnuť potrebnú súdržnosť rámcov v celej EÚ sa v návrhu členským štátom poskytuje určitá flexibilita v dosahovaní cieľov, a to na základe uplatňovania zásad a cielených pravidiel vhodným spôsobom v rámci ich vnútroštátnych súvislostí. Dôležité je to predovšetkým z dôvodu, že niektoré členské štáty už majú zavedené prvky dobre fungujúcich rámcov. Cieľom nie je narúšať to, čo funguje dobre, ale vytvoriť spoločný celoeurópsky rámec, aby sa zabezpečila účinná reštrukturalizácia, druhá šanca a účinné postupy na vnútroštátnej, ako aj cezhraničnej úrovni.

Zvýšenie zamestnanosti a rastu v Európe si vyžaduje silnejšiu kultúru záchrany, ktorá pomáha životaschopným podnikom reštrukturalizovať a pokračovať v prevádzke a zároveň podniky, ktoré nemajú šancu na prežitie, vedie k rýchlej likvidácii a ktorou sa poctivým podnikateľom v núdzi ponúkne druhá šanca. Tento návrh predstavuje dôležitý krok smerom k takejto zmene kultúry.

Inštitucionálny základ

V roku 2011 Európsky parlament prijal uznesenie o insolvenčnom konaní¹⁷, ktoré obsahovalo odporúčania na harmonizáciu osobitných aspektov hmotnoprávneho insolvenčného práva vrátane reštrukturalizácie a práva obchodných spoločností. V tom istom roku vyzvala Rada členské štáty, aby do roku 2013 skrátili lehotu na oddĺženie poctivých podnikateľov na najviac 3 roky¹⁸.

V tejto súvislosti a vzhľadom na značné rozdiely medzi vnútroštátnymi rámcami platobnej neschopnosti vydala Európska komisia v decembri 2012 oznámenie¹⁹, v ktorom zdôraznila potrebu prístupu na základe postupných krokov v určitých oblastiach, v ktorých by rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi v oblasti platobnej neschopnosti mohli narušiť

¹⁶ Výročná správa o európskych MSP 2015/2016, s. 54.

¹⁷ Správa s odporúčaniami pre Komisiu o konkurznom konaní v rámci práva obchodných spoločností EÚ, 2011/2006(INI), 17. októbra 2011.

¹⁸ Závery Rady o preskúmaní iniciatívy „Small Business Act“ pre Európu, prijaté 30. mája 2011, 10975/2011, dostupné na <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SK&f=ST%2010975%202011%20INIT>.

¹⁹ Európska komisia: „Nový európsky prístup k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti“ [COM(2012) 742, 12. decembra 2012].

fungovanie efektívneho vnútorného trhu²⁰. Prvým opatrením v rámci tohto prístupu bola zmena nariadenia (ES) č. 1346/2000²¹. Vykonala sa prijatím nariadenia (EÚ) 2015/848 o insolvenčnom konaní²². Uvedené nariadenie je zamerané na riešenie kolízií právomocí a zákonov v cezhraničnom insolvenčnom konaní a zaisťuje sa ním uznávanie rozsudkov týkajúcich sa platobnej neschopnosti v celej EÚ. Neharmonizujú sa ním hmotnoprávne insolvenčné právo.

Ako ďalší krok prijala Komisia v roku 2014 odporúčanie o reštrukturalizácii a druhej šanci²³. Odporúčanie je zamerané na reštrukturalizáciu a druhú šancu, pretože sa predpokladalo, že opatrenie na úrovni EÚ prinesie v týchto dvoch oblastiach najvyššiu pridanú hodnotu²⁴. V odporúčaní sa členské štáty vyzvali, aby zaviedli i) účinné postupy týkajúce sa stavu pred vyhlásením platobnej neschopnosti s cieľom pomôcť životaschopným dlžníkom pristúpiť k reštrukturalizácii a tým zabrániť platobnej neschopnosti a ii) ustanovenia o druhej šanci pre podnikateľov, ktoré by im umožnili oddĺženie najviac do 3 rokov po vyhlásení platobnej neschopnosti.

Po jeho prijatí boli v rokoch 2015 a 2016 vykonané dve hodnotenia jeho vykonávania²⁵. V týchto preskúmaniach sa ukázalo, že hoci sa odporúčaním poskytlo užitočné zameranie pre členské štáty, ktoré vykonávajú reformy v oblasti platobnej neschopnosti, výsledkom nebol požadovaný vplyv, pokiaľ ide o dôsledné zmeny vo všetkých členských štátoch, ktorými by sa uľahčila záchrana podnikov vo finančných ťažkostiach a ktorými by sa podnikateľom poskytla druhá šanca. Dôvodom bolo jeho len čiastočné vykonávanie v značnom počte členských štátov vrátane tých, ktoré začali reformy.

Ešte stále je niekoľko členských štátov, v ktorých nie je možné podnik reštrukturalizovať pred tým, ako sa stane platobne neschopným. Hoci niektoré ďalšie členské štáty zaviedli nové postupy preventívnej reštrukturalizácie, tieto pravidlá sa od odporúčania líšia v niekoľkých aspektoch. Pokiaľ ide o druhú šancu, niekoľko členských štátov zaviedlo prvýkrát od prijatia odporúčania režim oddĺženia pre fyzické osoby. Stále však zostávajú významné rozdiely, pokiaľ ide o dĺžku lehoty na oddĺženie. Takéto rozdiely v právnych rámcoch členských štátov znamenajú pokračovanie právnej neistoty, dodatočné náklady pre investorov pri posudzovaní svojich rizík, menej rozvinuté kapitálové trhy a pretrvávajúce prekážky efektívnej reštrukturalizácie životaschopných spoločností v EÚ vrátane cezhraničných podnikateľských skupín.

²⁰ Druhá šanca pre podnikateľov, lehoty na oddĺženie, začatie insolvenčného a reštrukturalizačného konania, prihlasovanie pohľadávok a ich overovanie, podpora reštrukturalizačných plánov.

²¹ Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 1.

²² Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19.

²³ C(2014) 1500 final, 12. 3. 2014.

²⁴ Posúdenie vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k odporúčaniam Komisie týkajúcemu sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti, SWD(2014) 61 final, 12. 3. 2014.

²⁵ Hodnotenie vykonávania odporúčania Komisie z 12. 3. 2014 týkajúceho sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti, 30. 9. 2015, (dostupné na: http://ec.europa.eu/justice/civil/commercial/insolvency/index_en.htm).

V správe „piatich predsedov“ z 22. júna 2015 s názvom „Dobudovanie hospodárskej a menovej únie“ bolo insolvenčné právo zaradené medzi najväžšie prekážky zabraňujúce integrácii kapitálových trhov v eurozóne a mimo nej²⁶.

V tejto súvislosti sa v akčnom pláne pre úniu kapitálových trhov na rok 2015²⁷ informovalo o legislatívnej iniciatíve týkajúcej sa platobnej neschopnosti podnikov vrátane včasnej reštrukturalizácie a druhej šance. Cieľom tejto iniciatívy je riešiť hlavné prekážky voľného pohybu kapitálu a stavať na dobre fungujúcich vnútroštátnych režimoch. Aj v stratégii jednotného trhu sa uviedlo, že Komisia podporí poctivých podnikateľov a navrhne právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty poskytli regulačné prostredie, ktoré dokáže prijať neúspech bez toho, aby podnikateľov odradilo od vyskúšania nových nápadov²⁸.

Rada vo svojich záveroch z júla 2016 o pláne na dobudovanie bankovej únie zdôraznila význam práce Komisie v súvislosti s legislatívnym návrhom týkajúcim sa minimálnej harmonizácie v oblasti insolvenčného práva v rámci únie kapitálových trhov, pričom konštatovala, že týmto sa môže podporiť aj úsilie o znižovanie budúcich úrovní nesplácaných úverov²⁹.

Komisia nedávno vo svojom oznámení o únii kapitálových trhov – urýchlenie reformy opätovne zdôraznila, že neefektívnosť a rozdiely vo vnútroštátnych rámcoch platobnej neschopnosti vytvárajú právnu neistotu, prekážky v spätnom získaní hodnoty zo strany veriteľov, ako aj prekážky, ktoré bránia efektívnej reštrukturalizácii životaschopných podnikov v EÚ vrátane cezhraničných skupín³⁰.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Nariadenie o cezhraničnom insolvenčnom konaní

Nariadením Rady (EÚ) 2015/848³¹ sa od 26. júna 2017 nahradí nariadenie Rady (ES) 1346/2000. Nariadením 2015/848 sa riešia problémy s právomocou, rozhodným právom, uznávaním a vykonávaním rozhodnutí o platobnej neschopnosti, ako aj koordinácia cezhraničného insolvenčného konania. V nariadení sa určuje rozhodné právo, t. j. postupy reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti, ktoré už existujú v členských štátoch a zabezpečuje sa ním ich uznávanie v celej EÚ. Vzťahuje sa aj na mnohé druhy postupov platobnej neschopnosti vrátane preventívnych postupov/postupov pred vyhlásením platobnej neschopnosti a niektorých postupov osobnej platobnej neschopnosti za predpokladu, že spĺňajú určité podmienky (napr. postupy pred vyhlásením platobnej neschopnosti musia byť k dispozícii v čo najkratšom čase v prípadoch, keď existuje pravdepodobnosť platobnej neschopnosti, postupy musia zahŕňať všetkých veriteľov dlžníka alebo podstatnú časť veriteľov dlžníka a musia byť verejné).

²⁶ „Dobudovanie hospodárskej a menovej únie“, správa Jeana-Clauda Junckera vypracovaná v úzkej spolupráci s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Mariom Draghim a Martinom Schulzom (takzvaná sprava piatich predsedov) z 22. júna 2015, s. 10.

²⁷ Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov, COM(2015) 468 final, s. 25.

²⁸ Zlepšovanie jednotného trhu: viac príležitostí pre ľudí a podniky, Európska komisia, COM(2015) 550 final, s. 6.

²⁹ Závery Rady zo 17. júna 2016 http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_sk.pdf

³⁰ COM(2016) 601 final http://ec.europa.eu/finance/capital-markets-union/docs/20160913-cmu-accelerating-reform_en.pdf

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní, Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19 – 72.

Napriek tomu sa nariadením 2015/848 členské štáty nezaväzujú, aby zaviedli osobitné druhy postupov alebo aby zaistili, že ich postupy budú účinné pri presadzovaní efektívnej reštrukturalizácie a druhej šance.

Návrh by preto dopĺňal nariadenie 2015/848 tým, že by sa od členských štátov požadovalo, aby zabezpečili, že ich vnútroštátne postupy preventívnej reštrukturalizácie budú spĺňať určité minimálne zásady účinnosti.

Odporúčanie týkajúce sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti

Cieľom odporúčania, ktoré je určené členským štátom, bolo vytvorenie minimálnych noriem pre: i) postupy preventívnej reštrukturalizácie umožňujúce dlžníkom vo finančných ťažkostiach prístupit' k reštrukturalizácii v počiatočnom štádiu, aby sa odvrátila platobná neschopnosť a ii) oddĺženie v stanovených lehotách pre poctivých podnikateľov, ktorí sa dostali do konkurzu, ako jedno z opatrení, ktoré sú potrebné na to, aby sa im dala druhá šanca. Návrhom sa posilňuje odporúčanie z roku 2014 a tento návrh ide nad rámec jeho rozsahu pôsobnosti aj tým, že sa v ňom stanovujú ciele pravidlá na zefektívnenie všetkých typov postupov vrátane postupov likvidácie.

Právny rámec týkajúci sa finančných služieb

Osobitné mechanizmy sa vzťahujú na poisťovne a zaist'ovne, ako sa vymedzujú v článku 13 bodoch 1 a 4 smernice 2009/138/ES³², úverové inštitúcie, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013³³, investičné spoločnosti a podniky kolektívneho investovania, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bodoch 2 a 7 nariadenia (ES) č. 575/2013, centrálné protistrany, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012³⁴, centrálné depozitáre cenných papierov, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) 909/2014³⁵ a na iné finančné inštitúcie a subjekty uvedené v článku 1 ods. 1 prvom pododseku smernice 2014/59/EÚ³⁶. V týchto prípadoch disponujú vnútroštátne orgány dohľadu rozsiahlymi intervenčnými právomocami, a preto je vhodné týchto dlžníkov vylúčiť z postupov preventívnej reštrukturalizácie plánovaných v tomto návrhu.

Návrhom nie je dotknutá ani smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov³⁷, smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách³⁸ a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch,

³² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

³⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov Ú. v. ES L 166, 11.6.1998, s. 45.

³⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2012 o dohodách o finančných zárukách Ú. v. ES L 168, 27.6.2002, s. 43.

centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov³⁹. Je to dôležité, aby sa zabránilo prekryvaniu medzi týmito nástrojmi a súčasným návrhom, čo by malo vplyv na schopnosť zabezpečených veriteľov vymáhať svoju finančnú zábezpeku poskytnutú právnickou osobou vrátane marží poskytnutých centrálnym protistranám alebo centrálnym bankám/ECB alebo dohôd o finančnej zábezpeke uzatvorených nefinančnou spoločnosťou s finančnou inštitúciou. Bez odčlenenia takýchto transakcií od ustanovení o prerušení môže byť stabilita finančných trhov poškodená.

Smernice o ochrane pracovníkov

Primerané a včasné informácie a konzultácie s pracovníkmi podporujú účinnosť procesov reštrukturalizácie. Niekoľkými smernicami sa zaručuje právo na informácie a konzultácie pred reštrukturalizáciou a/alebo hromadným prepúšťaním. V tomto návrhu ostávajú práva zaručené smernicami 98/59/ES⁴⁰, 2001/23/ES⁴¹, 2002/14/ES⁴², 2008/94/ES⁴³ a 2009/38/ES⁴⁴ neporušené a okrem toho sa dotknutým pracovníkom udeľuje právo hlasovať o reštrukturalizačných plánoch.

V smernici 2008/94 sa od členských štátoch vyžaduje, aby zaviedli záručné inštitúcie s cieľom zaručiť výplatu neuspokojených nárokov pracovníkov vyplývajúcich z pracovnoprávných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov v prípade formálneho insolvenčného konania vo vzťahu k zamestnávateľovi. Členské štáty môžu rozšíriť pokrytie týchto záručných inštitúcií aj na iné typy postupov a v predloženom návrhu sa členské štáty môžu podnieť, ale nie zaviazat' k tomu, aby rozšírili pokrytie na postupy reštrukturalizácie, v prípade ktorých sa to ešte nezvažovalo. Cieľom návrhu je zaviesť v každom členskom štáte preventívne postupy s cieľom pomôcť dlžníkom vyhnúť sa platobnej neschopnosti. Ak však snaha o reštrukturalizáciu nie je úspešná a dlžník sa stane platobne neschopným podľa vnútroštátnych právnych predpisov, bude sa uplatňovať smernica 2008/94.

Podľa návrhu by neuspokojené nároky pracovníkov, ako sa vymedzujú v smernici 2008/94/ES, mali byť v zásade oslobodené od prerušenia konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, čo by viedlo k dočasnému pozastaveniu možnosti pracovníkov vymáhať takéto nároky bez ohľadu na to, či vznikli pred poskytnutím prerušenia alebo po ňom. Prerušenie v súvislosti s takýmito nárokmi by sa malo umožniť len v prípade súm a obdobia, za ktoré členské štáty zaručujú vyplatenie týchto nárokov inými prostriedkami.

Cieľom smernice 2001/23/ES je ochrana práv pracovníkov pri prevodoch podnikov. Podľa návrhu môže mať reštrukturalizácia za následok prevod časti podniku alebo podnikateľskej

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁴⁰ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania, Ú. v. ES L 225, 12.8.1998, s. 16.

⁴¹ Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 16.

⁴² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa Ú. v. EÚ L 283, 28.10.2008, s. 36.

⁴⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/38/ES zo 6. mája 2009 o zriaďovaní európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a porady s nimi Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2009, s. 28.

činnosti. V takých prípadoch sa smernica 2001/23/ES a úroveň ochrany pracovníkov, ktorá sa zaručuje, plne uplatnia a nebudú ovplyvnené týmto návrhom. V prípade, že reštrukturalizácia má za následok prevod časti podniku alebo podnikateľskej činnosti, práva pracovníkov by mali byť chránené v súlade so smernicou 2001/23/ES, a to bez toho, aby boli dotknuté možnosti podľa článku 5 ods. 2 uvedenej smernice. V článku 5 ods. 2 smernice 2001/23/ES sa stanovuje, že ak na takéto konania dohliada príslušný verejný orgán, nadobúdateľ môže byť oslobodený od predchádzajúcich záväzkov, ak pracovníci dostanú kompenzáciu aspoň v takej výške, ktorá by bola rovnocenná s výškou kompenzácie, ktorú by dostali z existujúceho garančného fondu pre pracovníkov. Okrem toho sa po dohode s pracovníkmi môžu zmeniť pracovné podmienky.

V smernici 2002/14/ES sa stanovuje právo na neustále informovanie zástupcov pracovníkov v spoločnosti a porady s nimi, a to aj v súvislosti s „rozhodnutiami, ktoré pravdepodobne povedú k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných podmienkach“. Takéto porady by sa mali uskutočniť s cieľom dosiahnuť dohodu o týchto rozhodnutiach. Návrhom sa neovplyvnia práva zaručené smernicou 2002/14/ES. Okrem toho, popri právach pracovníkov na porady a informovanie podľa smernice 2002/14 a bez toho, aby boli tieto práva dotknuté, sa v návrhu poskytne dotknutým pracovníkom právo hlasovať o reštrukturalizačnom pláne. Na účely hlasovania o reštrukturalizačnom pláne sa členské štáty môžu rozhodnúť zaradiť pracovníkov do triedy oddelenej od tried veriteľov.

Smernica 2012/30/EÚ o práve obchodných spoločností

V článkoch 19 ods. 1, 29, 34, 35, 40 ods. 1 písm. b), 41 ods. 1 a 42 smernice 2012/30/EÚ⁴⁵ sa stanovuje potreba zvolávať valné zhromaždenie akcionárov. Ak sa zvýši základné imanie upísované peňažnými vkladmi, v článku 33 smernice sa stanovuje prednostné právo akcionárov na nové akcie. Požiadavkami na valné zhromaždenie akcionárov, ako aj prednostnými právami by sa mohla ohroziť účinnosť prijatia a vykonávania reštrukturalizačného plánu. V návrhu sa požaduje, aby sa členské štáty od týchto ustanovení v práve obchodných spoločností v rozsahu a na obdobie, ktoré je potrebné na zabezpečenie toho, aby akcionári nemarili snahu o reštrukturalizáciu zneužívaním svojich práv podľa smernice 2012/30/EÚ. Členské štáty sa však nemusia odchyliť od pravidiel práva obchodných spoločností, ak dokážu zabezpečiť, aby požiadavky práva obchodných spoločností uvedené v predchádzajúcom texte neohrozili účinnosť procesu reštrukturalizácie, alebo ak členské štáty majú iné, rovnako účinné nástroje, ktorými sa zabezpečí, že akcionári bezdôvodne nezabránia prijatiu alebo vykonávaniu reštrukturalizačného plánu, ktorým by sa obnovila životaschopnosť podniku.

Pravidlá štátnej pomoci

Tento návrh neovplyvní pravidlá štátnej pomoci. Štátni veritelia sa nevzdávajú svojich pohľadávok, a preto sa nemôžu považovať za takých, ktorí poskytujú nezlučiteľnú štátnu pomoc pre dlžníkov iba účasťou na reštrukturalizačnom pláne za predpokladu, že reštrukturalizačné opatrenia majú vplyv na štátnych veriteľov rovnakým spôsobom ako na súkromných veriteľov, a za predpokladu, že sa správajú ako súkromné subjekty v trhovom hospodárstve nachádzajúce sa v porovnateľnej situácii. Týmto návrhom nie sú dotknuté ani

⁴⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/30/EÚ z 25. októbra 2012 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zakladanie akciových spoločností a udržiavanie a zmenu ich základného imania, s cieľom dosiahnuť rovnocennosť týchto opatrení Ú. v. EÚ L 315/74, 14.11.2012.

pravidlá úplného vrátenia neoprávnenej štátnej pomoci, ako je potvrdené vo veci C-454/09 New Interline (bod 36) a vo veci C-610/10 Magefesa (bod 104).

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Jedno z opatrení oznámených v akčnom pláne na vybudovanie únie kapitálových trhov⁴⁶ z 30. septembra 2015 bolo, že Komisia predstaví legislatívnu iniciatívu týkajúcu sa platobnej neschopnosti vrátane včasnej reštrukturalizácie a druhej šance, pričom bude vychádzať zo skúseností z odporúčania z roku 2014. Iniciatíva by vychádzala z vnútroštátnych systémov, ktoré dobre fungujú.

Aj v stratégii jednotného trhu⁴⁷ sa oznámilo, že Komisia podporí podnikateľov konajúcich v dobrej viere a navrhne právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty vytvorili regulačné prostredie, ktoré dokáže prijať neúspech bez toho, aby podnikateľov odradilo od vyskúšania nových nápadov.

Ekonomický význam dobre fungujúceho rámca platobnej neschopnosti je dôležitý najmä vo finančnom sektore pri riešení vysokej úrovne súkromného dlhu a nesplácaných úverov, čo je prípad niektorých členských štátoch. V komplexnom posúdení Európskej centrálnej banky z roku 2015 sa zistili problémové expozície v bankovom systéme vo výške 980 miliárd EUR⁴⁸. Takéto úvery veľmi zaťažujú kapacitu bánk na financovanie reálnej ekonomiky vo viacerých členských štátoch. Banky sú hlavným zdrojom úverov pre podniky a domácnosti, a preto sú obzvlášť citlivé na neefektívnosť rámcov platobnej neschopnosti. Dobré rámce platobnej neschopnosti by mohli pomôcť pri riešení problémov, ale sami osebe nedokážu riešiť všetky problémy, ktorým čelia banky pri správe znehodnotených súvah. Riešenie problémov previsu dlhu a nesplácaných úverov si vyžaduje dodatočné politiky a všeobecné podmienky. Dobré rámce platobnej neschopnosti na papieri neprinášajú uspokojivé výsledky bez primeranej súdnej infraštruktúry alebo vhodných daňových politík na zabezpečenie finančnej stability. Okrem toho sa môžu vyžadovať osobitné opatrenia na zníženie previsu dlhu. V prípade veriteľov sa takéto opatrenia týkajú najmä oceňovania aktív, cieľov týkajúcich sa riešenia stanovených orgánom dohľadu a daňového režimu pre odpisy. V prípade dlžníka by sa dostupnosťou sociálnych záchranných sietí znížil vplyv rozhodnejších stratégií ozdravenia a riešenia krízových situácií, ktoré veritelia považujú za potrebné.

Návrh pomôže zabrániť hromadeniu nesplácaných úverov. Kľúčovými doplnkovými prvkami v tejto súvislosti sú v prvom rade umožnenie jednoduchšieho prístupu spoločností k reštrukturalizácii, čo im umožní rýchlejšie znovu dosiahnuť finančnú životaschopnosť a zaplatiť svoje dlhy, a v druhom rade uistenie sa, že banky budú môcť získať späť aktíva, ak dlžníci nemajú žiadne vyhliadky na návrat k životaschopnosti.

Vďaka úspešnému reštrukturalizačnému plánu sa nesplácané úvery stanú úvermi, ktoré spoločnosť skutočne dokáže splatiť. V prípade likvidácie musia zabezpečení veritelia zvážiť možnosť značného zníženia hodnoty svojich pohľadávok. V prípade reštrukturalizácie sa zase zabráni platobnej neschopnosti, zmluvné dlhy sa vo všeobecnosti platia a rokovania sa vo väčšine prípadov týkajú len finančného dlhu. Z údajov vyplýva, že najvyššie miery uspokojenia pohľadávky pre veriteľov sú v hospodárstvach, v ktorých je reštrukturalizácia

⁴⁶ Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov, COM(2015) 468 final, 30.9.2015.

⁴⁷ COM(2015) 550 final, 28.10.2015

⁴⁸ Európska centrálna banka, štatistika, 23. júna 2016, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/statistics/html/index.en.html>

najbežnejším insolvenčným konaním⁴⁹ a že 45 % hospodárstiev OECD využíva reštrukturalizáciu ako najbežnejší spôsob na záchranu životaschopných podnikov. Takisto majú priemernú mieru uspokojenia pohľadávok 83 centov na dolár, na rozdiel od 57 centov na dolár v krajinách, v ktorých je prevládajúcim výsledkom likvidácia⁵⁰. Ďalší dôležitý faktor na zlepšenie celkových mier uspokojenia pohľadávok, a teda zostatkovej hodnoty možných nesplácaných úverov, je rýchle riadenie prípadov reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti⁵¹.

Oddlženie podnikateľského a prípadne aj súkromného dlhu pomôže takisto odstrániť úvery, ktoré sú aj tak nevyhnutné, zo súvah úverových inštitúcií. Počet uvedených prípadov sa môže takisto znížiť vypracovaním úspešných dohôd o reštrukturalizácii dlhu medzi dlžníkmi a veriteľmi s obmedzenou alebo žiadnou intervenciou súdnych alebo správnych orgánov alebo súdneho konania.

Tento návrh však nie je navrhnutý tak, aby sa úplne vyriešili, ani sa ním nevyriešia, problémy bánk s vymáhaním úverov, najmä pokiaľ ide o účinnosť vymáhania, čím sa obmedzuje financovanie reálnej ekonomiky zo strany bánk. Ako sa uvádza v oznámení Komisie „Na ceste k dobudovaniu bankovej únie“ z 24. novembra 2015⁵², efektívnosť reštrukturalizačného a insolvenčného konania sa musí zlepšiť. Komisia preskúmala aj vnútroštátne rámce platobnej neschopnosti ako súčasť európskeho semestra, ktorý je rámcom EÚ v oblasti správy hospodárskych záležitostí. Zistilo sa, že zdĺhavé, neúčinné a nákladné insolvenčné konanie v niektorých členských štátoch je jedným z faktorov, ktorý prispieva k nedostatočnému znižovaniu dlhu v pokrízovom období v súkromnom sektore, dôsledkom čoho je zvyšovanie previsu dlhu. Účinná a transparentná verejná správa a účinné justičné systémy sú potrebné na podporu hospodárskeho rastu a poskytovanie vysokokvalitných služieb pre firmy a občanov, a to aj pokiaľ ide o rámce platobnej neschopnosti. Z tohto hľadiska bude Komisia pokračovať v práci s členskými štátmi v súvislosti s európskym semestrom smerom k posilneniu ich justičných systémov.

Z dôvodu absencie spoločne dohodnutých postupov zberu údajov a malej cezhraničnej porovnateľnosti samotných údajov nie je možné vytvoriť úplný obraz o situácii v členských štátoch, najmä pokiaľ ide o vplyv na finančné inštitúcie. Preto, ako bolo oznámené v oznámení o únii kapitálových trhov – urýchlenie reformy, Komisia vykonáva revíziu vymáhania úverov (vrátane režimov platobnej neschopnosti) na základe referenčného porovnávania s cieľom vypracovať podrobný a spoľahlivý obraz o výsledkoch bánk, keď čelia nesplácaným úverom, pokiaľ ide o oneskorenia, náklady a spätné získanie hodnoty. Revízia pomôže členským štátom v ich snahe o vytvorenie efektívnejších a transparentnejších režimov. Komisia sa bude preto naďalej zaoberať otázkami, ktorými sa tento návrh priamo nezaobrá.

Posilňovanie a konvergencia fungovania vnútroštátnych rámcov zameraných na reštrukturalizáciu dlhu, vymáhanie dlhov, platobnú neschopnosť a oddlženie takisto prispeje k fungovaniu jednotného trhu, a to najmä únie kapitálových trhov. Kľúčový význam pri vytváraní podmienok pre veriteľov na poskytovanie úverov dlžníkom v iných členských

⁴⁹ Riešenie platobnej neschopnosti, Svetová banka, <http://www.doingbusiness.org/reports/globalreports/~//media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB14-Chapters/DB14-Resolving-insolvency.pdf>.

⁵⁰ Projektom Doing Business sa vyzývajú hospodárstva k reforme rámcov platobnej neschopnosti, Svetová banka, január 2013.

⁵¹ Riešenie platobnej neschopnosti, Svetová banka.

⁵² COM(2015) 587 final, 24.11.2015.

štátoch bude mať konvergencia v zásadách a dôvera v účinné uplatňovanie týchto zásad v členských štátoch. Veritelia sa zdržia cezhraničného poskytovania úverov, ak im bude chýbať dôvera v ich schopnosť chrániť sa v prípade nezaplatenia a v prípade potreby vo vrátenie hodnoty alebo prípadne zábezpeky. Prostredníctvom stanovenia spoločných zásad na podporu zosúladenia vnútroštátnych rámcov reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti sa týmto návrhom prispieva k reštrukturalizácii dlhu.

Jednotlivé osobné a podnikateľské dlhy podnikateľov sú často prepojené: podnikatelia si berú osobné úvery na začatie a prevádzku podnikania, napríklad pretože svoj podnikateľský úver zaručia svojim osobným majetkom, ako je auto, zatiaľ čo fyzické osoby využívajú spotrebné úvery na nákup aktív na svoju profesionálnu činnosť. V rámci návrhu oba typy dlhov je možné v prípade potreby konsolidovať, keď vznikli osobám v rámci ich podnikateľskej činnosti.

Návrhom sa zároveň vyzývajú členské štáty, aby rozšírili uplatňovanie zásad oddĺženia aj na fyzické osoby, ktoré nie sú podnikateľmi, t. j. spotrebiteľov. Mnoho členských štátov v uplynulých rokoch prijalo alebo reformovalo vnútroštátne právne predpisy o platobnej neschopnosti spotrebiteľov, v ktorých sa uznáva dôležitosť toho, aby spotrebiteľ mohol vyrovnať svoje dlhy a dostať druhú šancu. Takéto právne predpisy napriek tomu nemajú všetky členské štáty a lehoty na oddĺženie nadmerne zadlžených spotrebiteľov zostávajú veľmi dlhé. Pomoc spotrebiteľom dostať sa späť do hospodárskeho cyklu výdavkov je dôležitou časťou dobrého fungovania trhov a retailových finančných služieb. Komisia bude naďalej sledovať, ako členské štáty zreformovali svoje vnútroštátne rámce a monitorovať spôsob vykonávania tohto osobitného ustanovenia o druhej šanci v návrhu v záujme preskúmania situácie v oblasti nadmerného zadĺženia spotrebiteľov.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh vychádza z článkov 53 a 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V návrhu sa stanovuje komplexný súbor zásad a v prípade potreby ciele pravidlá pre účinný rámec preventívnej reštrukturalizácie a druhej šance. Stanovujú sa v ňom aj opatrenia na zefektívnenie postupov vrátane formálnej platobnej neschopnosti (postupy likvidácie) s cieľom skrátiť ich. Účinná druhá šanca by takisto znamenala skrátenie trvania diskvalifikačných príkazov vydaných poctivým nadmerne zadlženým podnikateľom, aby sa im umožnilo po uplynutí primeraného času začať podnikateľskú činnosť a vykonávať ju.

Cieľom tohto návrhu je odstrániť prekážky výkonu základných slobôd, ako je voľný pohyb kapitálu a sloboda usadiť sa, ktoré vyplývajú z rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa preventívnej reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance. Návrhom sa konkrétne odstránia dodatočné náklady *ex ante* pre investorov pri posudzovaní rizík dlžníkov, ktorí sa dostávajú do finančných ťažkostí v jednom alebo vo viacerých členských štátoch a náklady *ex post* súvisiace s reštrukturalizáciou spoločností, ktoré majú svoje závody, veriteľov alebo aktíva v iných členských štátoch, čo je zvyčajné pri reštrukturalizácii medzinárodných skupín spoločností. V návrhu sa odstraňuje aj dodatočné posudzovanie rizík a nákladov na cezhraničné vymáhanie pre veriteľov nadmerne zadlžených podnikateľov, ktorí sa premiestnia do iného členského štátu s cieľom získať druhú šancu v oveľa kratšom čase. Odstránili by sa ním aj dodatočné náklady pre samotných podnikateľov, ktorí sa premiestnili do iného členského štátu s cieľom získať druhú šancu.

Problémy jednotného trhu sa neobmedzujú len na čisto cezhraničné situácie. Dokonca aj čisto vnútroštátne prípady platobnej neschopnosti môžu vyvolať reťazovú reakciu v súvislosti s jednotným trhom. Spoločnosti s cezhraničným pôsobením majú v rámci svojho dodávateľského reťazca dodávateľov, z ktorých niektorí môžu byť čisto domáce podniky. Ak má dodávateľ finančné ťažkosti a nemožno ho zachrániť, môže to mať negatívne dôsledky vyvolávajúce platobnú neschopnosť cezhraničnej spoločnosti.

Problémy jednotného trhu by sa nevyriešili len samotným nástrojom obmedzeným na prípady cezhraničnej platobnej neschopnosti a investori by nedokázali ani vopred určiť cezhraničný alebo domáci charakter budúcich potenciálnych finančných ťažkostí dlžníka. Tento návrh ide nad rámec otázok justičnej spolupráce a stanovujú sa ním základné minimálne normy. Z týchto dôvodov by nebolo vhodné použiť článok 81 ako právny základ.

Niekoľko členských štátov nezávisle prijalo alebo prijíma opatrenia a nedávno schválilo alebo začalo prípravné práce na prijatie nových pravidiel zameraných na zlepšenie rámca preventívnej reštrukturalizácie a druhej šance. Tieto vnútroštátne predpisy sa však v obsahu výrazne líšia, v dôsledku čoho sa nimi pre investorov zabezpečuje nerovnomerná úroveň transparentnosti a ochrany. Investorom sa môžu klásť prekážky pri cezhraničnom investovaní, pretože súvisiace náklady sú oveľa vyššie, ako je potrebné. Ak EÚ nebude konať, očakáva sa, že ostatné členské štáty reformujúce existujúce rámce reštrukturalizácie a druhej šance alebo zavádzajúce tieto rámce po prvýkrát, sa budú riadiť týmto odlišným trendom. Tento návrh je určený aj na to, aby sa zabránilo takémuto odlišnému vývoju právnych predpisov a z toho vyplývajúcich prekážok v budúcnosti.

- **Subsidiarita**

Vzhľadom na značné rozdiely medzi vnútroštátnymi rámcami reštrukturalizácie a druhej šance v EÚ a na neexistenciu konvergentných trendov v nedávnych legislatívnych zmenách na vnútroštátnej úrovni je veľmi nepravdepodobné, že by jednotlivé členské štáty boli schopné zabezpečiť celkový súlad svojich právnych predpisov s právnymi predpismi v oblasti platobnej neschopnosti iných členských štátov.

V prípade druhej šance je s cieľom posúdiť otázku subsidiarity potrebné rozlišovať medzi fyzickými osobami, ktoré sú podnikateľmi, a osobami, ktoré sú spotrebiteľmi. Na rozdiel od podnikateľov, ktorí neustále hľadajú akékoľvek zdroje investovania (často cezhraničné), spotrebiteľom sa v tejto fáze obvykle poskytuje miestne financovanie (úvery od miestnych bánk)⁵³. Z toho vyplýva, že problém nadmerného zadlženia spotrebiteľov by sa mal najprv riešiť na vnútroštátnej úrovni. Podľa najnovších odpovedí v Zelenej knihe o retailových finančných službách⁵⁴ však respondenti z odvetvia často uvádzali rozdielne vnútroštátne právne predpisy v oblasti platobnej neschopnosti spotrebiteľov ako prekážku cezhraničného predaja retailových finančných produktov. Členské štáty môžu preto zvážiť uplatňovanie rovnakých zásad týkajúcich sa oddlženia na všetky fyzické osoby vrátane spotrebiteľov.

Dobre fungujúci jednotný trh EÚ si vyžaduje koherentný rámec reštrukturalizácie a druhej šance, ktorým bude možné riešiť cezhraničný rozmer spoločností, keďže interakcia medzi spoločnosťami so sídlom v rôznych členských štátoch sa stáva čoraz bežnejším javom. Opatrením EÚ sa preto pridá hodnota tým, že sa uľahčí cezhraničné investovanie v EÚ,

⁵³ Cezhraničné poskytovanie úverov pre domácnosti, ktoré je v súčasnosti na úrovni približne 5 % celkových úverov poskytnutých domácnostiam.

⁵⁴ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/docs/green-paper_en.pdf.

pričom sa zaistí, že životaschopné podniky vo finančných ťažkostiach bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú v rámci jednotného trhu, budú môcť profitovať zo širšieho výberu dostupných nástrojov na zabránenie ich platobnej neschopnosti. Podnikatelia budú zároveň profitovať z možnosti využívať primerané lehoty na oddĺženie vo svojich členských štátoch. To by sa reálne nedalo dosiahnuť konaním zo strany samotných členských štátov. Okrem toho zaistenie, že cezhraniční veritelia a investori zapojení do tohto procesu reštrukturalizácie budú mať k dispozícii primerané záruky, bude mať pozitívne hospodárske účinky. Navrhovanými pravidlami sa vytvorí právna istota pre veriteľov a investorov, ktorí chcú požičiavať v ostatných členských štátoch; k dispozícii by boli potrebné informácie, aby mohli prijať informované rozhodnutia.

Na záver, v návrhu sa dodržiava zásada subsidiarity, pretože opatrenia sa navrhujú len v takom prípade a v takom rozsahu, keď tieto ciele nemôžu dosiahnuť samotné členské štáty.

- **Proporcionalita**

Návrh je vypracovaný s ohľadom na zásadu proporcionality. Prostriedky, ktoré využíva, budú prispôbené na dosiahnutie cieľa, ktorým je zabezpečenie riadneho fungovania jednotného trhu. V budúcom nástroji EÚ by sa mali stanoviť spoločné ciele a všeobecné pravidlá, pričom sa členským štátom ponechá sloboda pri stanovení spôsobu dosiahnutia týchto cieľov.

- **Výber nástroja a stupeň harmonizácie**

Na dosiahnutie cieľov politiky týkajúcich sa reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance sa javí ako potrebný záväzný nástroj vo forme smernice, ktorým sa stanovuje minimálny harmonizovaný rámec. V rámci odporúčania Komisie z roku 2014 sa nepodarilo zabezpečiť, aby mali členské štáty jasnú a spoľahlivú odpoveď na problémy vymedzené v odporúčaní. Komisia okrem toho v akčnom pláne pre úniu kapitálových trhov a stratégií jednotného trhu ďalej zdôraznila nedostatky vo fungovaní jednotného trhu EÚ vyplývajúce z nedostatočnej konvergencie rámcov platobnej neschopnosti. Smernicou by sa členským štátom umožnilo zachovať flexibilitu, pokiaľ ide o najvhodnejšie prostriedky na vykonávanie zásad vo vnútroštátnych súvislostiach, napríklad dostupnosť nástrojov včasného varovania alebo povinnosti riaditeľov v blízkosti platobnej neschopnosti. Mali by takisto stanoviť podrobnejšie cielené pravidlá potrebné na dosiahnutie cieľov návrhu, napríklad maximálne lehoty prerušenia konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo väčšiny potrebné na prijatie reštrukturalizačných plánov.

Reštrukturalizácia, platobná neschopnosť a druhá šanca sú vo veľkej miere regulované na vnútroštátnej úrovni a sú spojené s inými oblasťami práva, ako je právo obchodných spoločností, pracovné právo, daňové právo a právo v oblasti štátnej pomoci. Okrem toho sú reštrukturalizácia, platobná neschopnosť a druhá šanca v členských štátoch upravené odlišne nielen z dôvodu odlišného historického a hospodárskeho vývoja, ale aj vzhľadom na rôzne prístupy k ochrane spoločenských hodnôt, ako sú práva pracovníkov alebo práva na majetok. Minimálne normy sú preto najvhodnejším prostriedkom, ktorými by sa zabezpečila dostupnosť súdržného rámca vo všetkých členských štátoch a zároveň by sa členským štátom umožnilo ísť nad rámec ustanovení smernice. Napríklad členské štáty môžu ďalej podporovať nové a predbežné financovanie v rámci postupov reštrukturalizácie tým, že mu udelia prednostné miesto pred predreštrukturalizačnými pohľadávkami v následných postupoch likvidácie. Členské štáty môžu aj posilniť rámce druhej šance prostredníctvom rozšírenia ich osobnej pôsobnosti s cieľom pokryť všetky fyzické osoby vrátane spotrebiteľov. Členské štáty môžu takisto zlepšiť zaobchádzanie s pracovníkmi a požiadať o to, aby vo fáze prijatia reštrukturalizačných plánov boli pracovníci zaradení do vlastnej triedy oddelenej od ostatných veriteľov.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Návrh vychádza z odporúčania z roku 2014 týkajúceho sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti⁵⁵. Vo vyhodnotení Komisie sa dospelo k záveru, že odporúčanie prijali niektoré členské štáty vrátane tých, ktoré dostali v rámci európskeho semestra odporúčania týkajúce sa platobnej neschopnosti, len čiastočne. Dokonca aj členské štáty, ktoré odporúčanie vykonali, to urobili selektívnym spôsobom, a preto výrazné rozdiely pretrvávajú⁵⁶. Z toho vyplýva, že odporúčanie samo osebe nebolo dostatočné na dosiahnutie cieľov konvergenencie a obmedzenia neefektívnosti týkajúcej sa pravidiel umožňujúcich skorú reštrukturalizáciu dlhu a druhú šancu.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia vykonala rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami. V rámci online verejnej konzultácie, ktorá prebiehala od 23. marca 2016 do 14. júna 2016, sa získalo viac ako 260 príspevkov z 27 členských štátov (najmä z Nemecka, po ktorom nasledovalo Spojené kráľovstvo, Belgicko a Litva). S vládnymi expertmi členských štátov sa konali osobitné stretnutia. Vytvorila sa neformálna skupina zložená z vybraných zainteresovaných strán s osobitným záujmom o otázky reštrukturalizácie dlhu, platobnej neschopnosti a druhej šance, ktorá sa v roku 2016 stretla trikrát⁵⁷. Na záver, počas slovenského predsedníctva sa 11. júla 2016 uskutočnila konferencia o konvergencii rámcov platobnej neschopnosti v rámci Európskej únie.

Väčšina členských štátov podporila ciele Komisie zlepšiť rámce včasnej reštrukturalizácie a druhej šance, ale trvala na tom, aby harmonizácia ostala predovšetkým na úrovni zásad z dôvodu zložitých prepojení s ostatnými oblasťami práva, ako je právo obchodných spoločností. Zainteresované strany, obchodné organizácie, združenia odborníkov, finančné inštitúcie, spotrebiteľské organizácie, odborové zväzy a akademici vo všeobecnosti podporili minimálne harmonizované pravidlá týkajúce sa včasnej reštrukturalizácie a prístup druhej šance a uvítali myšlienku účinného a (nákladovo) efektívneho rámca EÚ týkajúceho sa platobnej neschopnosti na záchranu životaschopných podnikov. Takisto zdôraznili, že by sa mal navrhnúť vyvážený prístup, ktorým by sa chránili záujmy všetkých zainteresovaných strán a zabránilo by sa morálnemu hazardu. Bankový sektor a niektoré zainteresované strany zastávali názor, že ak sa zvažujú pravidlá EÚ týkajúce sa vyrovnania spotrebiteľských dlhov, mali by sa zahrnúť do samostatného nástroja. Európsky parlament podporil harmonizáciu určitých aspektov reštrukturalizácie a kládol dôraz na zabezpečenie druhej šance pre všetky fyzické osoby.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Skupina expertov na právne predpisy v oblasti reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti uskutočnila od januára do júla 2016 šesť stretnutí skupiny odborníkov. Vo všetkých členských štátoch sa vykonala komplexná komparatívna právna štúdia o hmotnoprávnom insolvenčnom

⁵⁵ C(2014) 1500 final, 12.3.2014.

⁵⁶ Podrobnejšie informácie sú uvedené v hodnotení vykonávania odporúčania Komisie týkajúceho sa nového prístupu k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti, 30. september 2015: http://ec.europa.eu/justice/civil/files/evaluation_recommendation_final.pdf.

⁵⁷ Hlavnými účastníkmi boli BusinessEurope, AFME, EBF, ACCA, UEAPME, ESBA, Independent Retail Europe, EuroChambers, ETUC, EFIN, FEE, INSOL Europe, FDC, Rada advokátskych komôr a združení právnikov Európy, Európsky právny inštitút.

práve s cieľom určiť všetky oblasti, v ktorých by rozdiely vo vnútroštátnych právnych predpisoch mohli vytvoriť prekážky na jednotnom trhu⁵⁸. Vykonala sa aj ekonomická štúdia o vplyve minimálnych noriem v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance⁵⁹.

- **Posúdenie vplyvu**

Zvážili sa tieto možnosti na vysokej úrovni:

Možnosť 1: Zachovanie súčasného stavu (základný scenár)

Možnosť 2: Stanovenie úplne harmonizovaného postupu preventívnej reštrukturalizácie a rámca druhej šance

Možnosť 3: Zavedenie alternatívneho, voliteľného režimu EÚ týkajúceho sa reštrukturalizácie a druhej šance

Možnosť 4: Zavedenie harmonizovaného minimálneho právneho rámca v oblasti reštrukturalizácie a druhej šance pre podnikateľov

Zvolenou možnosťou podľa posúdenia vplyvu bolo zavedenie harmonizovaného minimálneho právneho rámca týkajúceho sa reštrukturalizácie a druhej šance pre podnikateľov s nezáväzným ustanoveným týkajúcim sa druhej šance pre spotrebiteľov, ako aj zefektívnenie postupov. Uprednostňovaná možnosť ponúka tieto výhody:

- i) účinné možnosti včasnej reštrukturalizácie;
- ii) zlepšenie šancí na rokovania tým, že dlžníkovi sa ponechá určitý priestor formou prerušenia konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov (moratórium);
- iii) umožnenie pokračovania obchodnej činnosti dlžníka počas reštrukturalizácie;
- iv) zabránenie, aby odporujúci menšinoví veritelia a akcionári ohrozili snahu o reštrukturalizáciu pri ochrane svojich záujmov;
- v) zvýšenie šancí na úspech, pokiaľ ide o reštrukturalizačný plán;
- vi) zníženie nákladov a skrátenie postupov reštrukturalizácie;
- vii) umožnenie oddĺženia v prípade nadmerne zadlžených podnikateľov v primeranej lehote (3 roky);
- viii) zvýšenie účinnosti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance.

Uprednostňovanou možnosťou sa pomôže obmedziť prekážky cezhraničného investovania. V dôsledku čoho by sa zachránilo viac životaschopných podnikov ako v súčasnosti, keďže menšinoví veritelia nebudú môcť narušiť proces rokovania v nádeji, že získajú určitú obchodnú výhodu, napr. vynútením včasného vymáhania ich dlhu. Účinné preventívne postupy môžu prispieť k obmedzeniu vzniku nesplácaných úverov počas cyklických poklesov a zároveň zabezpečiť vysokú mieru uspokojenia pohľadávky týkajúcu sa úverov, ktorých hodnota sa znížila. Uprednostňovaná možnosť by mala viesť k zvýšeniu miery uspokojenia pohľadávky, čo zase povedie k nižším nákladom na prijaté úvery a pôžičky. Uprednostňovanou možnosťou sa znížia náklady a zlepšia sa príležitosti pre fyzické osoby (podnikateľov) na nový začiatok. Náklady na posúdenie investičných rizík *ex ante* sa znížia a zlepšia sa miery uspokojenia pohľadávky v insolvenčnom konaní. Čím by väčšie bolo

⁵⁸ Zákazka č. JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075, dostupná na stránke http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/insolvency_study_2016_final_en.pdf.

⁵⁹ Zákazka č. JUST /2015/JCOO/FWCIVI0103, nadchádzajúca.

zosúladienie reštrukturalizačných režimov, tým nižšie by boli náklady na právne poradenstvo, ktoré sa v súčasnosti využíva, s cieľom vyhnúť sa viacerým vnútroštátnym rámcom reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti. Uprednostňovaná možnosť takisto zvýši počet samostatne zárobkovo činných osôb, keďže skrátením lehoty na oddĺženie sa zvýši miera samostatne zárobkovo činných osôb. Uprednostňovanou možnosťou sa podporí aj spotreba a rast.

Uprednostňovanou možnosťou takisto vzniknú niektorým členským štátom náklady pri zmene ich rámcov reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti. Niektoré členské štáty budú musieť zaviesť preventívne postupy alebo upraviť konanie, ktoré už bolo oznámené v prílohe A k nariadeniu o insolvenčnom konaní. Na vykonanie ustanovení, ktoré sa týkajú postavenia akcionárov v reštrukturalizácii, môžu byť potrebné isté zmeny práva obchodných spoločností

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Uprednostňovanou možnosťou sa obmedzia prekážky v poskytovaní cezhraničných úverov pre MSP: účinnou reštrukturalizáciou by mohli MSP, ktoré sú veriteľmi, vymôcť späť viac než v prípade platobnej neschopnosti dlžníka. A to z toho dôvodu, že miery uspokojenia pohľadávok veriteľov sú vo všeobecnosti vyššie, ak rámec platobnej neschopnosti a reštrukturalizácie umožňuje včasnú a účinnú reštrukturalizáciu životaschopných podnikov a rýchle riešenie v prípade neživotaschopných podnikov. MSP budú mať ako dlžníci prístup k nástrojom včasného varovania, čo by malo viesť k skorému predloženiu prípadov reštrukturalizácie. Aj z modelových reštrukturalizačných plánov vypracovaných na vnútroštátnej úrovni budú mať úžitok najmä MSP, keďže by dlžníkom uľahčili vypracovanie reštrukturalizačných plánov s príslušným zverejnením údajov. Podporou flexibilnejšieho rámca reštrukturalizácie a lepších podmienok pre nový začiatok po neúspechu možno znížiť mieru zániku spoločností a rovnako aj negatívny dominový efekt súvisiacej platobnej neschopnosti v rámci dodávateľského reťazca. Jednoduchšími podmienkami oddĺženia podnikateľov sa takisto prispieva k vyšším mieram zakladania spoločností.

Zvyšovaním účinnosti postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia, a najmä digitalizáciou všetkých postupov platobnej neschopnosti, sa prispeje k skráteniu postupov a zvýšeniu ich účinnosti, čo by sa premietlo do nižších nákladov na reštrukturalizáciu a vyšších mier uspokojenia pohľadávok veriteľov.

- **Základné práva**

Sloboda podnikania a právo vykonávať zárobkovú činnosť (články 16 a 15 Charty základných práv): tieto práva sú zaručené. Dlžníci vo finančných ťažkostiach môžu pokračovať v rokovaní o reštrukturalizácii a mať úplnú alebo aspoň čiastočnú kontrolu nad svojimi aktívami a záležitosťami. Zadlžení podnikatelia by mali mať možnosť druhého štartu až po úplnom oddĺžení.

Vlastnícke a právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 17 a článok 47 charty): aj keď niektoré časti tohto postupu môžu mať vplyv na tieto práva, sú potrebné a primerané na uľahčenie rýchlej realizácie reštrukturalizačných plánov, ktorými možno obnoviť životaschopnosť dlžníka. Primerané záruky boli zahrnuté do každého prípadu s cieľom zaistiť ochranu oprávnených záujmov strán pred zneužitím.

Právo pracovníkov na informácie a konzultácie (článok 27 charty): na toto právo budú mať navrhované opatrenia priaznivý vplyv, keďže návrh sa nedotýka súčasných právnych predpisov Únie v tejto oblasti a okrem toho sa v ňom stanovuje právo dotknutých pracovníkov hlasovať o reštrukturalizačných plánoch.

Právo na kolektívne vyjednávanie a kolektívne akcie (článok 28 charty): návrhom nie sú dotknuté práva pracovníkov a zamestnávateľov ani ich príslušných organizácií vyjednávať a uzatvárať kolektívne zmluvy na zodpovedajúcich úrovniach a v prípade konfliktu záujmov uskutočniť kolektívne akcie na ochranu svojich záujmov vrátane štrajku v súlade s právom Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nebude mať vplyv na rozpočet EÚ. Náklady na vykonávanie a transponovanie smernice sa v plnej výške pokryjú z zo schválených rozpočtových prostriedkov programu Spravodlivosť. Náklady na prípravu správy o vykonávaní 5 rokov po dátume začiatku uplatňovania smernice a potom každých 7 rokov sa v prípade uvedených rokov pokryjú z rozpočtových prostriedkov nástrojov v oblasti politiky spravodlivosti a spotrebiteľov.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia uľahčí vykonávanie smernice v členských štátoch tým, že:

- poskytne pomoc pri transpozícii,
- zorganizuje dva semináre o transpozícii a priebežne zmapuje situáciu,
- zorganizuje dvojstranné stretnutia vrátane stretnutí na požiadanie zo strany členských štátov,
- poskytne členským štátom predlohy na oznamovanie vnútroštátnych transpozičných opatrení.

Členské štáty budú takisto vyzvané, aby prijali určité opatrenia týkajúce sa vykonávania, ako je uvedenie špeciálneho kontaktného miesta, oznámenie všetkých vnútroštátnych transpozičných opatrení a zvyšovanie povedomia.

Na zabezpečenie monitorovania a vykonávania pravidiel by sa v návrhu od členských štátov vyžadovalo, aby na základe štandardnej metodiky zhromažďovali údaje týkajúce sa ukazovateľov, napríklad počet podaní pre každý typ postupu (reštrukturalizácia, platobná neschopnosť, druhá šanca), dĺžka, výsledok postupov, administratívne náklady na postupy, miery uspokojenia pohľadávok a úspech týchto postupov. Údaje sa rozčlenia podľa veľkosti a typu dlžníkov, aby sa umožnilo objektívne posúdenie účinnosti postupov členských štátov. Členské štáty sú povinné každoročne zasielať údaje Komisii.

Fungovanie smernice sa prvýkrát bude revidovať po 5 rokoch od nadobudnutia jej účinnosti a potom každých 7 rokov.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Smernica má tri rôzne hlavné časti: rámce preventívnej reštrukturalizácie (hlava II), druhá šanca pre podnikateľov (hlava III) a opatrenia na zvyšovanie účinnosti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance (hlava IV). Hlavy I, IV, V a VI sú v rozsahu pôsobnosti horizontálne.

Hlava I Všeobecné ustanovenia: obsahuje ustanovenia týkajúce sa rozsahu uplatňovania *rationae materiae*, ako aj *rationae personae*, niekoľko vymedzení pojmov a ustanovenie o dostupnosti nástrojov včasného varovania pre dlžníkov, ktorí môžu byť právnickými alebo

fyzickými osobami zaoberajúcimi sa obchodom, podnikaním alebo odbornou činnosťou (podnikatelia).

Hoci sa ustanovenia v hlave III obmedzujú len na podnikateľov, výslovne sa uvádza, že členské štáty môžu tieto ustanovenia rozšíriť na všetky fyzické osoby s cieľom zabezpečiť jednotné zaobchádzanie s osobným dlhom. Niekoľko členských štátov nerozlišuje medzi osobnými dlhmi, ktoré vznikli na základe podnikateľskej činnosti, a dlhmi, ktoré vznikli mimo takejto činnosti. V žiadnom ustanovení v tejto smernici sa nenavrhuje, že by sa takéto rozlišovanie malo uplatňovať ani že je vhodné. Smernicou sa členské štáty vyzývajú, aby uplatňovali rovnaké zásady týkajúce sa druhej šance na všetky fyzické osoby.

Hlava II Rámce preventívnej reštrukturalizácie: v rámci tejto hlavy sa zavádzajú spoločné, základné prvky pre rámce preventívnej reštrukturalizácie s cieľom poskytnúť dlžníkom vo finančných ťažkostiach, či už právnickým alebo fyzickým osobám, účinný prístup k postupom, ktorými sa uľahčuje skoré rokovanie o reštrukturalizačných plánoch, ich prijatie zo strany veriteľov a možné potvrdenie súdnym alebo správnym orgánom.

Článok 4: rámce preventívnej reštrukturalizácie môžu pozostávať z jedného alebo viacerých postupov alebo opatrení za predpokladu, že dlžník môže skombinovať všetky v nich uvedené prvky s cieľom efektívne rokovať o reštrukturalizačnom pláne a prijať ho.

Článok 5: dlžníkovi by mal zostať v správe jeho majetok a veci. Mediátori alebo orgány dohľadu (správcovia v oblasti reštrukturalizácie) môžu zohrávať úlohu, ale týchto správcov by nemal v každom prípade vymenovať súdny alebo správny orgán.

Článok 6 a 7: s cieľom umožniť začatie rokovaní a zastaviť prieťahy zo strany veriteľov by mal mať dlžník prístup k prerušeniu jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov. Obavy, že veriteľov môže prerušenie negatívne ovplyvniť, sú predmetom ustanovení o dĺžke prerušenia, podmienkach jeho obnovenia a podmienkach zrušenia prerušenia. Neuspokojené nároky pracovníkov sú vyňaté z prerušenia, pokiaľ členské štáty nestanovujú primeranú ochranu inými prostriedkami. Počas lehoty prerušenia by dlžník nemal mať povinnosť začatia iných druhov postupov platobnej neschopnosti ani by mu takéto postupy nemali hroziť, a to najmä postupy likvidácie, aby mohol naďalej prevádzkovať svoj podnik. Takisto by mal byť schopný spoľahnúť sa na pokračovanie plnenia zmlúv s dodávateľmi a inými veriteľmi za predpokladu, že splní svoje záväzky vyplývajúce z týchto zmlúv.

Článok 8: stanovujú sa v ňom minimálne povinné informácie zahrnuté v reštrukturalizačných plánoch. Členské štáty môžu požadovať dodatočné povinné informácie za predpokladu, že nebudú pre dlžníkov predstavovať neprímerané bremeno. Členské štáty by mali vytvoriť online vzory reštrukturalizačného plánu a praktické informácie o tom, ako môže navrhovateľ plánu tieto vzory použiť.

Článok 9: stanovuje sa v ňom prijatie reštrukturalizačných plánov dotknutými veriteľmi alebo triedami veriteľov. V prípade účasti veriteľov s rozdielnymi záujmami, by títo takisto mali byť zaradení do samostatných tried. Aspoň so zabezpečenými veriteľmi by sa malo vždy zaobchádzať oddelene od nezabezpečených veriteľov. Členské štáty môžu takisto stanoviť, aby sa s pracovníkmi zaobchádzalo v triede oddelenej od veriteľov.

Článok 10: uvádzajú sa v ňom prípady, pri ktorých sa vyžaduje potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdnym alebo správnym orgánom, aby sa tento plán stal záväzným a stanovujú sa v ňom podmienky pre takéto potvrdenie.

Článok 11: stanovujú sa v ňom podmienky, ktoré sa majú splniť na zabezpečenie toho, aby reštrukturalizačný plán, ktorý nepodporujú všetky triedy veriteľov, mohol napriek tomu súdny alebo správny orgán potvrdiť.

Článok 12: stanovuje sa ním zásada, že akcionárom a iným držiteľom majetkovej účasti by nemalo byť dovolené, aby blokovali prijatie reštrukturalizačných plánov životaschopného podniku za predpokladu, že ich oprávnené záujmy budú chránené.

Článok 13: stanovujú sa ním pravidlá týkajúce sa oceňovania a toho, kedy a ako sa musí určiť tak, aby sa zabezpečila spravodlivá ochrana pre nesúhlasné strany.

Článok 14: objasňujú sa v ňom vplyvy reštrukturalizačných plánov na dotknuté a nedotknuté strany.

Článok 15: stanovujú sa ním minimálne pravidlá týkajúce sa výziev ako záruk na ochranu oprávnených záujmov strán a zároveň sa ním takisto zabezpečuje, že tieto záruky nespôsobia omeškanie potvrdenia alebo realizácie reštrukturalizačných plánov.

Článok 16 a 17: stanovuje sa v nich minimálna ochrana pre nové financovanie potrebné na realizáciu reštrukturalizačného plánu, dočasné financovanie vynaložené na zabezpečenie kontinuity podnikov počas rokovaní o reštrukturalizácii a iné transakcie uzatvorené v súvislosti s reštrukturalizačným plánom.

Článok 18: obsahuje povinnosť pre členské štáty uložiť osobitné povinnosti riaditeľom v blízkosti platobnej neschopnosti, ktoré by ich motivovali v realizácii včasnej reštrukturalizácie, keď je podnik životaschopný.

Hlava III Druhá šanca pre podnikateľov: zavádzajú sa minimálne ustanovenia o oddlžení nadmerne zadlžených podnikateľov ako základné podmienky na zaistenie druhej šance pre podnikateľov. Členské štáty môžu skutočne ísť nad rámec tejto minimálnej ochrany tým, že povolia ešte väčšiu ústretovosť voči podnikateľom, napr. zavedením pravidiel týkajúcich sa prístupu k finančným prostriedkom pre podnikateľov, ktorí začínajú s podnikaním druhýkrát.

Článok 19: stanovuje sa v ňom zásada, že nadmerne zadlžení podnikatelia by mali mať účinný prístup k úplnému oddlženiu bez minimálnej splátky alebo percentuálneho podielu dlhu.

Článok 20: podnikateľom by sa malo umožniť dosiahnuť úplné oddlženie maximálne do troch rokov bez toho, aby bolo potrebné opätovne podať žiadosť súdnemu alebo správne mu orgánu. Východiskový bod tohto trojročného obdobia sa líši v závislosti od toho, či podnikateľ vykonáva platby veriteľom v rámci plánu splácania alebo postup spočíva len v speňažení majetku. Obmedzenia týkajúce sa krátkej lehoty na oddlženie sú obsiahnuté v článku 22.

Článok 21: podnikatelia diskvalifikovaní z dôvodov spojených s ich nadmernou zadlženosťou by mali mať takisto výhodu z krátkych diskvalifikačných príkazov, aby sa im ponúkla účinná druhá šanca. Mali by sa uplatňovať obmedzenia v článku 22.

Článok 22: poskytuje sa v ňom veľký priestor na voľné uváženie pre členské štáty, pokiaľ ide o stanovenie obmedzení v ustanoveniach týkajúcich sa prístupu k oddlženiu a lehotám na oddlženie, za predpokladu, že tieto obmedzenia sú jasne vymedzené a potrebné na ochranu verejného záujmu.

Článok 23: keďže osobné dlhy profesionálneho a neprofesionálneho charakteru sú často prepojené, členské štáty by sa mali prípadne usilovať o konsolidáciu samostatných postupov na dosiahnutie druhej šance a efektívneho prístupu k druhej šanci pre podnikateľov.

Hlava IV Opatrenia na zvýšenie účinnosti postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a postupov oddlženia: uplatňuje sa nielen na postupy preventívnej reštrukturalizácie a oddlženia, ale aj na postupy platobnej neschopnosti.

Článok 24: požaduje sa v ňom, aby členské štáty zabezpečili, aby členovia súdництва a iných príslušných orgánov mali riadnu odbornú prípravu, boli špecializovaní na záležitosti týkajúce sa reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance.

Článok 25: požaduje sa v ňom, aby členské štáty podporovali počiatočnú a ďalšiu odbornú prípravu, ako aj vytvorenie kódexu správania pre správcov zaoberajúcich sa záležitosťami reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance.

Článok 26: obsahuje minimálne normy pre vymenovanie, dohľad a odmeňovanie správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance.

Článok 27: stanovuje sa v ňom používanie elektronických komunikačných prostriedkov v súvislosti reštrukturalizáciou, platobnou neschopnosťou a druhou šancou.

Hlava V Monitorovanie reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance: obsahuje minimálne pravidlá týkajúce sa zberu údajov v členských štátoch a oznamovania týchto údajov Komisii pomocou štandardizovaného vzoru na oznamovanie údajov.

Hlava VI Záverečné ustanovenia: pravidlá týkajúce sa vzťahu smernice k inými nástrojmi Únie, preskúmania uplatňovania smernice, prijímania štandardných formulárov, nadobudnutia účinnosti a uplatňovania smernice.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o rámcoch preventívnej reštrukturalizácie, druhej šanci a opatreniach na zvýšenie účinnosti postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddlženia a o zmene smernice 2012/30/EÚ**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 53 a 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁶⁰,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁶¹,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Cieľom tejto smernice je odstrániť prekážky výkonu základných slobôd, ako je voľný pohyb kapitálu a sloboda usadiť sa, ktoré vyplývajú z rozdielov medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa preventívnej reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance. Cieľom smernice je odstrániť tieto prekážky tým, že sa zaistí, aby životaschopné podniky vo finančných ťažkostiach mali prístup k účinným vnútroštátnym rámcom preventívnej reštrukturalizácie, ktoré im umožnia pokračovať v činnosti; aby poctiví a nadmerne zadlžení podnikatelia mali druhú šancu po úplnom oddlžení po uplynutí primeranej lehoty a aby sa zlepšila účinnosť postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddlženia, najmä s ohľadom na ich skrátenie.
- (2) Reštrukturalizáciou by sa podnikom vo finančných ťažkostiach malo umožniť pokračovať v podnikaní v celku alebo čiastočne, a to zmenou zloženia, podmienok alebo štruktúry aktív a pasív a ich kapitálovej štruktúry, a to aj predajom aktív alebo častí podniku. Rámce preventívnej reštrukturalizácie by mali predovšetkým umožniť, aby podniky pristúpili k reštrukturalizácii v počiatočnom štádiu a zabránili svojej platobnej neschopnosti. Tieto systémy by mali maximalizovať celkovú hodnotu pre veriteľov, vlastníkov a pre hospodárstvo ako celok a mali by zabrániť neprimeraným stratám pracovných miest a stratám vedomostí a zručností. Mali by takisto zabrániť zvyšovaniu nesplácaných úverov. V procese reštrukturalizácie by mali byť chránené práva všetkých zainteresovaných strán. Neživotaschopné podniky bez vyhliadky na prežitie by sa zároveň mali čo najrýchlejšie zlikvidovať.

⁶⁰ Ú. v. EÚ C , , s. .⁶¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

- (3) Medzi členskými štátmi sú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah postupov, ktoré sú dostupné pre dlžníkov vo finančných ťažkostiach s cieľom prístupit' k reštrukturalizácii svojho podniku. Niektoré členské štáty majú obmedzený rad postupov, čo znamená, že podniky môžu prístupit' k reštrukturalizácii len v pomerne neskorom štádiu v kontexte postupov platobnej neschopnosti. V iných členských štátoch je reštrukturalizácia možná vo včasnejšej fáze, ale dostupné postupy nie sú také účinné, aké by mohli byť, alebo sú veľmi formálne, konkrétne obmedzujú používanie mimosúdnych postupov. Podobne sa vnútroštátne pravidlá, na základe ktorých podnikatelia dostávajú druhú šancu najmä prostredníctvom toho, že sú zbavení dlhov, ktoré im vznikli počas ich podnikania, medzi členskými štátmi líšia, a to z hľadiska dĺžky lehoty na oddĺženie a podmienok na poskytnutie takéhoto oddĺženia.
- (4) V mnohých členských štátoch trvá poctivým podnikateľom, ktorí sa dostali do konkurzu, viac ako tri roky, aby sa zbavili svojich dlhov a začali nanovo. Výsledkom neefektívnych rámcov druhej šance je to, že podnikatelia sa musia premiestniť do iných jurisdikcií, aby mohli využiť nový začiatok v rozumnom čase, čím vzniknú značné dodatočné náklady ich veriteľom, ako aj samotným dlžníkom. Dlhé diskvalifikačné príkazy, ktoré často sprevádzajú postupy vedúce k oddĺženiu, vytvárajú prekážky v súvislosti so slobodou začať vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť alebo podnikateľskú činnosť a vykonávať ju.
- (5) Nadmerná dĺžka postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia v niekoľkých členských štátoch je dôležitým faktorom vyvolávajúcim nízku mieru uspokojenia pohľadávky a odrádzajúcim investorov od podnikania v jurisdikciách, kde existuje riziko, že postupy budú trvať príliš dlho.
- (6) Všetky tieto rozdiely sa premietajú do dodatočných nákladov pre investorov pri posudzovaní rizík dlžníkov, ktorí sa dostávajú do finančných ťažkostí v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a nákladov súvisiacich s reštrukturalizáciou spoločností, ktoré majú svoje závody, veriteľov alebo aktíva v iných členských štátoch, čo je najzrejmejšie v prípade reštrukturalizácie medzinárodných skupín spoločností. Ako hlavný dôvod neinvestovania alebo neuzatvorenia obchodného vzťahu s protistranou mimo svojej vlastnej krajiny uvádza mnoho investorov neistotu v súvislosti s pravidlami týkajúcimi sa platobnej neschopnosti alebo riziko dlhých a zložitých postupov platobnej neschopnosti v inej krajine.
- (7) Tieto rozdiely vedú k nerovnomerným podmienkam prístupu k úverom a nerovnomerným mieram uspokojenia pohľadávok v členských štátoch. Nevyhnutným predpokladom dobre fungujúceho jednotného trhu vo všeobecnosti a konkrétne fungujúcej únie kapitálových trhov je teda vyšší stupeň harmonizácie, pokiaľ ide o reštrukturalizáciu, platobnú neschopnosť a druhú šancu.
- (8) Odstrániť by sa mali aj náklady na dodatočné posudzovanie rizík a cezhraničné vymáhanie pre veriteľov nadmerne zadlžených podnikateľov, ktorí sa premiestnia do iného členského štátu s cieľom získať druhú šancu v oveľa kratšom čase. Takisto by sa mali znížiť dodatočné náklady podnikateľov vyplývajúce z potreby premiestniť sa do iného členského štátu s cieľom využiť druhú šancu. Okrem toho prekážky vyplývajúce z dlhých diskvalifikačných príkazov súvisiacich s nadmernou zadlženosťou podnikateľa potláčajú podnikanie.
- (9) Prekážky brániace uplatňovaniu základných slobôd nie sú obmedzené len na čisto cezhraničné situácie. Čoraz prepojenejší jednotný trh – na ktorom sa voľne pohybuje tovar, služby, kapitál a pracovníci – s čoraz silnejším digitálnym rozmerom znamená, že veľmi málo spoločností je čisto vnútroštátnych, ak sa zväžia všetky príslušné prvky, napríklad ich klientela, dodávateľský reťazec, rozsah činností, investor a kapitálová

základňa. Dokonca aj čisto vnútroštátne prípady platobnej neschopnosti môžu mať vplyv na fungovanie jednotného trhu prostredníctvom tzv. reťazovej reakcie prípadov platobnej neschopnosti, pričom platobná neschopnosť podniku môže vyvolať ďalšie prípady platobnej neschopnosti v dodávateľskom reťazci.

- (10) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848⁶² sa riešia otázky týkajúce sa právomoci, uznávania a presadzovania, rozhodného práva a spolupráce pri cezhraničných insolvenčných konaniach, ako aj vzájomného prepojenia insolvenčných registrov. Do rozsahu jeho pôsobnosti patria preventívne postupy, ktorými sa podporuje záchrana ekonomicky životaschopného dlžníka, ako aj postupy, ktorými sa poskytuje druhá šanca pre podnikateľov. Prostredníctvom nariadenia (EÚ) 2015/848 sa však neriešia nezrovnalosti medzi týmito postupmi v rámci vnútroštátneho práva. Okrem toho nástrojom obmedzeným na prípady cezhraničnej platobnej neschopnosti by sa neodstránili všetky prekážky brániace voľnému pohybu a ani investori by nedokázali vopred určiť cezhraničný alebo domáci charakter budúcich potenciálnych finančných ťažkostí dlžníka. Je preto potrebné ísť nad rámec otázok justičnej spolupráce a vytvoriť základné minimálne normy.
- (11) Náklady dlžníkov aj veriteľov na reštrukturalizáciu je potrebné znížiť. Rozdiely, ktoré bránia včasnej reštrukturalizácii životaschopných podnikov vo finančných ťažkostiach a možnosti druhej šance pre poctivých podnikateľov, by sa preto mali zmierniť. Malo by to priniesť väčšiu transparentnosť, právnu istotu a predvídateľnosť v rámci Únie. Okrem toho by sa tým mali maximalizovať výnosy pre všetky typy veriteľov a investorov a podporovať cezhraničné investície. Väčšou súdržnosťou by sa mala uľahčiť aj reštrukturalizácia skupín spoločností bez ohľadu na to, kde v Únii sa členovia tejto skupiny nachádzajú.
- (12) Odstránením prekážok brániacich účinnej reštrukturalizácii životaschopných podnikov vo finančných ťažkostiach sa prispeje k minimalizovaniu strát pracovných miest, strát v prípade veriteľov v dodávateľskom reťazci, ochráni sa know-how a zručnosti, z čoho bude teda profitovať širšie hospodárstvo. Uľahčením druhej šance pre podnikateľov sa zabráni ich vylúčeniu z trhu práce a umožní sa im znovu začať vykonávať podnikateľské činnosti, pričom budú čerpať ponaučenia z minulých skúseností. Napokon, skrátenie postupov reštrukturalizácie by viedlo k vyšším mieram uspokojenia pohľadávky v prípade veriteľov, keďže plynutie času by zvyčajne viedlo len k ďalším stratám hodnoty pre podnik. Prostredníctvom efektívnejších rámcov platobnej neschopnosti by sa navyše umožnilo lepšie posúdenie rizík spojených s rozhodnutiami o prijímaní a poskytovaní úverov a uľahčilo by sa finančné vyrovnanie pre nadmerne zadlžené podniky, pričom by sa minimalizovali hospodárske a sociálne náklady spojené s procesom znižovania dlhu.
- (13) Úžitok z koherentnejšieho prístupu na úrovni Únie by mali mať predovšetkým malé a stredné podniky, keďže nemajú potrebné zdroje na to, aby zvládli vysoké náklady na reštrukturalizáciu a aby využili účinnejšie postupy reštrukturalizácie v niektorých členských štátoch. Malé a stredné podniky, najmä ak majú finančné ťažkosti, často nemajú prostriedky na využitie profesionálneho poradenstva, preto by sa mali zaviesť nástroje včasného varovania s cieľom upozorniť dlžníkov na naliehavú potrebu konať. V snahe pomôcť takýmto podnikom v prístupe k reštrukturalizácii pri nízkych nákladoch by sa mali vypracovať modelové reštrukturalizačné plány na vnútroštátnej

⁶² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 19).

úrovni, ktoré by sa mali sprístupniť online. Dlžníci by mali byť schopní ich používať a prispôbiť ich svojim potrebám a špecifikám svojho podniku.

- (14) Je primerané, aby sa z rozsahu pôsobnosti tejto smernice vylúčili dlžníci, ktorí sú poisťovne a zaistovne, ako sa vymedzujú v článku 13 bodoch 1 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES⁶³, úverové inštitúcie, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 575/2013⁶⁴, investičné spoločnosti a podniky kolektívneho investovania, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bodoch 2 a 7 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, centrálné protistrany, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012⁶⁵, centrálné depozitáre cenných papierov, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 909/2014⁶⁶, a iné finančné inštitúcie a subjekty uvedené v prvom pododseku článku 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ⁶⁷. Podliehajú osobitnej úprave a vnútroštátne orgány dohľadu disponujú rozsiahlymi intervenčnými právomocami.
- (15) Nadmerná zadlženosť spotrebiteľov spôsobuje veľké hospodárske a sociálne obavy a je úzko spätá s previsom dlhu. Navyše často nie je možné určiť jasný rozdiel medzi spotrebiteľskými a podnikovými dlhmi podnikateľa. Režim druhej šance pre podnikateľov by nebol účinný, keby podnikateľ musel na to, aby sa zbavil svojich podnikateľských osobných dlhov a svojich nepodnikateľských osobných dlhov, absolvovať samostatné postupy s rôznymi podmienkami prístupu a lehotami na oddlženie. Z týchto dôvodov, aj keď táto smernica neobsahuje záväzné pravidlá o nadmernej zadlženosti spotrebiteľov, by členské štáty mali byť takisto schopné uplatniť ustanovenia týkajúce sa oddlženia na spotrebiteľov.
- (16) Čím skôr bude môcť dlžník zistiť svoje finančné ťažkosti a prijať vhodné kroky, tým bude väčšia pravdepodobnosť, že sa zabráni hroziacej platobnej neschopnosti, alebo v prípade podniku, ktorého životaschopnosť je trvalo oslabená, o to organizovanejší a efektívnejší bude proces likvidácie. Jasné informácie o dostupných postupoch preventívnej reštrukturalizácie, ako aj o nástrojoch včasného varovania by sa preto mali zaviesť s cieľom motivovať dlžníkov, ktorí sa začnú dostávať do finančných problémov, aby prijali včasné opatrenia. K možným mechanizmom včasného varovania by mali patriť povinnosti dlžníka týkajúce sa zúčtovania a monitorovania alebo hospodárenie dlžníka, ako aj oznamovacie povinnosti v zmysle úverových zmlúv. Okrem toho by sa tretím stranám s relevantnými informáciami, ako sú účtovníci, daňové orgány a orgány sociálneho zabezpečenia, mohli v rámci

⁶³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁶⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁶⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁶⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

⁶⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

vnútroštátnych právnych predpisov poskytnúť stimuly alebo zaviesť povinnosť nahlásiť negatívny vývoj.

- (17) Reštrukturalizačný rámec by mal byť dostupný pre dlžníkov, aby sa im umožnilo riešiť finančné ťažkosti v počiatočnom štádiu, keď je pravdepodobné, že ich platobnej neschopnosti sa dá zabrániť a možno zaistiť pokračovanie ich činnosti. Reštrukturalizačný rámec by mal byť dostupný pred tým, ako sa dlžník stane platobne neschopným podľa vnútroštátnych právnych predpisov, t. j. pred tým, ako dlžník splní podmienky začatia postupu kolektívnej platobnej neschopnosti, ktorý má za následok pozbavenie dlžníka dispozičných práv k majetku a vymenovanie likvidátora. Test životaschopnosti by preto nemal byť nevyhnutnou podmienkou začiatku rokovaní a povolenia prerušenia konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov. Naopak, životaschopnosť podniku by mala byť najčastejšie posúdením, ktoré majú vykonať dotknutí veritelia, ktorí z väčšej časti súhlasia s niektorými úpravami svojich pohľadávok. Aby sa však predišlo zneužitiu týchto postupov, musia finančné ťažkosti dlžníka odrážať pravdepodobnosť jeho platobnej neschopnosti a reštrukturalizačný plán musí mať potenciál zabrániť platobnej neschopnosti dlžníka a zabezpečiť životaschopnosť podniku.
- (18) S cieľom presadzovať efektívnosť a znižovať počet prípadov omeškania a náklady by mali vnútroštátne rámce preventívnej reštrukturalizácie zahŕňať pružné postupy obmedzujúce účasť súdnych alebo správnych orgánov na tie prípady, keď je to potrebné a primerané, aby sa chránili záujmy veriteľov a ostatných zainteresovaných strán, ktoré budú pravdepodobne dotknuté. Aby sa predišlo zbytočným nákladom a zohľadnil sa skorý charakter postupu, dlžníkom by sa mala v zásade ponechať kontrola nad aktívmi a každodennou prevádzkou podniku. Vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie, či už sprostredkovateľa podporujúceho rokovania o reštrukturalizačnom pláne alebo správcu, ktorý vykonáva dohľad nad opatreniami dlžníka, by nemalo byť povinné v každom prípade, ale na základe jednotlivých prípadov v závislosti od okolností prípadu alebo osobitných potrieb dlžníka. Okrem toho by nemalo nevyhnutne dôjsť k súdnemu príkazu na začatie procesu reštrukturalizácie, ktorý môže byť neformálny, pokiaľ nebudú dotknuté práva tretích strán. Napriek tomu by sa mal zaistiť určitý stupeň dohľadu, ak je to nevyhnutné na ochranu oprávnených záujmov jedného alebo viacerých veriteľov alebo inej zainteresovanej strany. Môže sa to stať konkrétne v prípade, ak súdny alebo správny orgán nariadi všeobecné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo ak sa javí ako potrebné presadiť reštrukturalizačný plán na nesúhlasné triedy veriteľov.
- (19) Dlžník by mal mať možnosť požiadať súdny alebo správny orgán o dočasné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, čím by sa mala takisto pozastaviť povinnosť podať návrh na začatie postupu platobnej neschopnosti, ak takéto opatrenia môžu negatívne ovplyvniť rokovania a obmedziť vyhliadky na reštrukturalizáciu dlžníkovho podniku. Prerušenie vymáhania nárokov by mohlo byť všeobecné, to znamená také, ktoré má vplyv na všetkých veriteľov, alebo cieleňé na jednotlivých veriteľov. S cieľom zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi právami dlžníka a veriteľov by sa prerušenie malo poskytnúť na obdobie najviac štyroch mesiacov. Komplexná reštrukturalizácia si však môže vyžadovať viac času. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že v takýchto prípadoch môže predĺženie tejto lehoty poskytnúť súdny alebo správny orgán, ak existuje dôkaz o tom, že rokovania o reštrukturalizačnom pláne napredujú a že voči veriteľom nie sú nespravodlivé predsudky. Ak sa poskytnú ďalšie predĺženia, súdny alebo správny orgány by mal byť

ubezpečený o tom, že prijatie reštrukturalizačného plánu je vysoko pravdepodobné. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby akákoľvek žiadosť o predĺženie pôvodného prerušenia bola podaná v primeranej lehote, aby sa orgánom súdnictva alebo správnym orgánom umožnilo vydať rozhodnutie v stanovenej lehote. V prípade, že súdny alebo správny orgán nerozhodne o predĺžení prerušenia vymáhania nárokov skôr, ako uplynie, účinnosť prerušenia by mala prestať platiť v deň uplynutia lehoty prerušenia. V záujme právnej istoty by sa celková lehota prerušenia mala obmedziť na dvanásť mesiacov.

- (20) Aby sa zaistilo, že veritelia neutrpia ujmu, prerušenie by sa nemalo poskytnúť, alebo ak sa poskytne, nemalo by sa predĺžiť, alebo by sa malo zrušiť v prípade, že prerušenie vymáhania nárokov nespravodlivo poškodzuje veriteľov. Pri stanovení, či existuje nespravodlivé poškodenie veriteľov, môžu súdne alebo správne orgány vziať do úvahy skutočnosť, či by sa prerušením zachovala celková hodnota majetku, či dlžník koná v zlej viere alebo s úmyslom spôsobiť poškodenie, alebo vo všeobecnosti koná v rozpore s oprávnenými očakávaniami kolektívu veriteľov. Jediného veriteľa alebo triedu veriteľov by prerušenie nespravodlivo poškodzovalo napríklad vtedy, ak by sa ich pohľadávky v dôsledku prerušenia značne znehodnotili v porovnaní s tým, keby sa prerušenie neposkytlo, alebo keby bol určitý veriteľ znevýhodnený viac než ostatní veritelia v podobnom postavení.
- (21) Veritelia, na ktorých sa prerušenie vzťahuje, by takisto nemali mať možnosť odmietnuť výkon, ukončiť, urýchliť alebo akýmkoľvek iným spôsobom upraviť nesplnené zmluvy počas lehoty prerušenia za predpokladu, že dlžník naďalej plní svoje existujúce záväzky vyplývajúce z týchto zmlúv. Predčasné ukončenie by mohlo ohroziť schopnosť podniku pokračovať v prevádzke počas rokovaní o reštrukturalizácii, najmä ak sa týka zmlúv na základné potreby, ako je plyn, elektrina, voda, telekomunikácie a služby v oblasti platobných kariet. S cieľom chrániť oprávnené záujmy veriteľov a zabezpečiť minimálne narušenie fungovania veriteľov v dodávateľskom reťazci by sa však malo prerušenie vzťahovať len na pohľadávky, ktoré vznikli pred poskytnutím prerušenia. V záujme dosiahnutia úspešnej reštrukturalizácie by mal dlžník zaplatiť pri bežnom výkone podnikania pohľadávky veriteľov, na ktorých prerušenie nemá vplyv, a pohľadávky veriteľov, na ktorých má prerušenie vplyv, ktoré vzniknú po poskytnutí prerušenia.
- (22) Ak dlžník vstúpi do postupu platobnej neschopnosti, niektorí dodávatelia môžu mať zmluvné práva, ktoré ich oprávňujú odstúpiť od zmluvy o dodaní tovaru len z dôvodu platobnej neschopnosti (známe ako doložky *ipso facto*). To isté môže platiť v prípade, keď dlžník požiada o opatrenia preventívnej reštrukturalizácie. Ak sa takéto ustanovenia uplatnia, keď dlžník len rokuje o reštrukturalizačnom pláne alebo požaduje prerušenie vymáhania nárokov, alebo v súvislosti s akýmkoľvek prípadom spojeným s prerušením, predčasné ukončenie môže mať negatívny vplyv na podnik dlžníka a úspešnú záchranu podniku. Preto v prípade, že prerušenie poskytne súdny alebo správny orgán, je potrebné, aby veritelia, na ktorých sa prerušenie vzťahuje, nemali možnosť uplatniť doložky *ipso facto*, ktoré sa týkajú rokovaní o reštrukturalizačnom pláne, prerušenia alebo podobnej udalosti spojenej s prerušením.
- (23) Veritelia by mali mať právo namietat' proti prerušeniu po jeho poskytnutí súdnym alebo správnym orgánom. Ak prerušenie už nie je potrebné s cieľom uľahčiť prijatie reštrukturalizačného plánu, napríklad pretože je zrejmé, že chýba dostatočná podpora pre reštrukturalizačné plány zo strany väčšiny veriteľov, ako sa požaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, veritelia by mali mať možnosť požiadať o zrušenie prerušenia.

- (24) Všetci veritelia, na ktorých má reštrukturalizačný plán vplyv, a ak sa umožňuje podľa vnútroštátnych právnych predpisov, držiteľia majetkovej účasti by mali mať právo hlasovať o prijatí reštrukturalizačného plánu. Strany, na ktoré reštrukturalizačný plán nemá vplyv, by mali byť bez hlasovacích práv vo vzťahu k tomuto plánu a na schválenie akéhokoľvek plánu by sa nemala vyžadovať ani ich podpora. Hlasovanie sa môže uskutočniť formou formálneho hlasovacieho procesu alebo konzultácie a dohody s požadovanou väčšinou dotknutých strán. Ak však hlasovanie prebieha formou konzultácie a dohody, dotknutým stranám, ktorých súhlas nebol potrebný, by sa napriek tomu mala ponúknuť možnosť zapojiť sa do reštrukturalizačného plánu.
- (25) Na to, aby sa s právami, ktoré sú vo svojej podstate podobné, zaobchádzalo spravodlivo a aby sa reštrukturalizačné plány mohli prijať bez toho, aby nespravodlivo zasahovali do práv dotknutých strán, by sa s dotknutými stranami malo zaobchádzať v samostatných triedach, ktoré zohľadňujú kritériá tvorby tried podľa vnútroštátneho práva. Minimálne so zabezpečenými a nezabezpečenými veriteľmi by sa vždy malo zaobchádzať v samostatných triedach. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa môže stanoviť, že zabezpečené pohľadávky možno rozdeliť na zabezpečené a nezabezpečené pohľadávky na základe oceňovania zábezpeky. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa môžu stanoviť aj osobitné pravidlá na podporu takého vytvárania tried, ktoré by nediverzifikovaným alebo inak mimoriadne zraniteľným veriteľom, napríklad pracovníkom alebo malým dodávateľom, zabezpečilo výhody. Vnútroštátnymi právnymi predpismi by sa malo v každom prípade zabezpečiť primerané zaobchádzanie so záležitosťami mimoriadneho významu na účely vytvárania tried, napríklad s pohľadávkami prepojených strán, a mali by obsahovať pravidlá, ktorými sa riešia podmienené pohľadávky a napadnuté pohľadávky. Súdny alebo správny orgán by mal vytváranie tried preskúmať pri predložení reštrukturalizačného plánu na potvrdenie, členské štáty by však mohli stanoviť, že tieto orgány môžu preskúmať vytváranie tried v skoršej fáze, ak by navrhovateľ plánu požadoval overenie alebo usmernenie vopred.
- (26) Vo vnútroštátnych právnych predpisoch by sa mali stanoviť potrebné väčšiny s cieľom zabezpečiť, aby menšina dotknutých strán v každej triede nemohla zabrániť prijatiu reštrukturalizačného plánu, ktorý nespravodlivo neobmedzuje ich práva a záujmy. Bez pravidla väčšiny záväzného pre nesúhlasných zabezpečených veriteľov by včasná reštrukturalizácia nebola možná v mnohých prípadoch, napríklad ak je potrebná finančná reštrukturalizácia, ale podnik je inak životaschopný. Na zabezpečenie toho, aby sa strany mohli vyjadriť k prijatiu reštrukturalizačných plánov primerane k ich účasti na podnikaní, by mala požadovaná väčšina vychádzať z výšky pohľadávok veriteľov alebo záujmov držiteľov majetkovej účasti v každej danej triede.
- (27) Testom „najlepšieho záujmu veriteľov“ sa umožňuje, aby žiadny nesúhlasný veriteľ nebol v horšej situácii podľa reštrukturalizačného plánu, ako by bol v prípade likvidácie, či už speňažením po častiach alebo predaj podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti. Tento test by sa mal uplatniť vždy, keď sa plán musí potvrdiť na to, aby bol záväzný pre nesúhlasných veriteľov alebo prípadne pre nesúhlasné triedy veriteľov.
- (28) Napriek tomu, že reštrukturalizačný plán by sa mal vždy považovať za prijatý, ak tento plán podporuje požadovaná väčšina v každej dotknutej triede, i reštrukturalizačný plán, ktorý nepodporuje požadovaná väčšina v každej dotknutej triede, môže súdny alebo správny orgán potvrdiť za predpokladu, že ho podporí najmenej jedna dotknutá trieda veriteľov a že nesúhlasné triedy nebudú podľa navrhovaného plánu nespravodlivo poškodené (mechanizmus prelomenia nesúhlasu medzi triedami).

Konkrétne by sa v pláne malo dodržiavať pravidlo absolútnej priority, ktorým sa zaisťuje, že nesúhlasná trieda veriteľov bude vyplatená v plnej výške pred tým, ako bude môcť viac podriadená trieda dostať akékoľvek rozdelenie výnosov alebo zachovať si akýkoľvek záujem podľa reštrukturalizačného plánu. Pravidlo absolútnej priority slúži ako základ pre hodnotu, ktorá sa rozdelí medzi veriteľov v reštrukturalizácii. Ako dôsledok pravidla absolútnej priority nemôže žiadna trieda veriteľov prijať alebo si ponechať v rámci reštrukturalizačného plánu ekonomické hodnoty alebo výhody prekračujúce plnú výšku pohľadávok alebo záujmov takejto triedy. Pravidlo absolútnej priority umožňuje pri porovnaní s kapitálovou štruktúrou podniku v reštrukturalizácii zistiť, aké je rozdelenie hodnoty, ktorú majú strany podľa reštrukturalizačného plánu dostať na základe hodnoty podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti.

- (29) Hoci by legitímne ciele akcionárov alebo iných držiteľov majetkovej účasti mali byť chránené, členské štáty by mali zabezpečiť, aby akcionári nemohli neprimerane blokovať prijatie reštrukturalizačných plánov, ktorými by sa obnovila životaschopnosť dlžníka. Napríklad prijatie reštrukturalizačného plánu by nemalo byť podmienené súhlasom držiteľov majetkovej účasti s dohodnutou cenou vyššou ako trhovú cenu, konkrétne držiteľov majetkovej účasti, ktorí by na základe ohodnotenia podniku nedostali žiadnu platbu alebo inú protihodnotu, keby sa uplatnilo bežné poradie priorít likvidácie. Členské štáty môžu na dosiahnutie tohto cieľa použiť iné prostriedky, napríklad tým, že držiteľom majetkovej účasti neposkytnú právo hlasovať o reštrukturalizačnom pláne. V prípade, že držitelia majetkovej účasti majú právo hlasovať o reštrukturalizačnom pláne, súdny alebo správny orgán by mal potvrdiť plán bez toho, aby bol dotknutý nesúhlas jednej alebo viacerých tried držiteľov majetkovej účasti prostredníctvom mechanizmu nahradenia súhlasu medzi triedami veriteľov. V prípade existencie rôznych tried akcionárov s rôznymi právami sa môže vyžadovať viac tried držiteľov majetkovej účasti. Držitelia majetkovej účasti malých a stredných podnikov, ktorí nie sú len investori, ale aj vlastníci spoločnosti, a prispievajú k spoločnosti inými spôsobmi, napríklad manažérskymi znalosťami, nemusia byť za takýchto podmienok motivovaní k reštrukturalizácii. Preto by mal pre navrhovateľa plánu zostať mechanizmus prelomenia nesúhlasu medzi triedami dobrovoľný.
- (30) Potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdnym alebo správnym orgánom je potrebné na to, aby bolo obmedzenie práv veriteľov alebo záujmov držiteľov majetkovej účasti úmerné výhodám reštrukturalizácie a aby mali prístup k účinnému opravnému prostriedku. Súdny alebo správny orgán by mal preto zamietnuť plán, ak sa zistí, že pokusom o reštrukturalizáciu sa obmedzujú práva nesúhlasných veriteľov alebo držiteľov majetkovej účasti pod úroveň toho, čo by mohli odôvodnene očakávať v prípade likvidácie podniku dlžníka, buď speňažením po častiach alebo predajom s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, v závislosti od konkrétnych okolností každého dlžníka. Ak sa však plán potvrdí využitím mechanizmu prelomenia nesúhlasu medzi triedami, malo by sa uplatniť pravidlo absolútnej priority vo vzťahu k oceneniu podniku, pri ktorom sa na rozdiel od oceňovania podniku v likvidácii s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti pozerá na hodnotu podniku dlžníka v dlhšom časovom horizonte. Oceňovanie podniku je spravidla vyššie ako hodnota pri likvidácii s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti, pretože zohľadňuje to, že podnik pokračuje vo svojej činnosti a zmluvách s minimálnym prerušením, má dôveru finančných veriteľov, akcionárov a klientov, naďalej vytvára príjmy a obmedzuje vplyv na pracovníkov.

- (31) Úspešnosť reštrukturalizačného plánu môže často závisieť od toho, či sú k dispozícii finančné zdroje na podporu po prvé prevádzky podniku počas rokovaní o reštrukturalizácii a po druhé realizácie reštrukturalizačného plánu po jeho potvrdení. Nové financovanie alebo dočasné financovanie by preto malo byť oslobodené od odporovacích žalôb, ktorých cieľom je vyhlásiť takéto financovanie za neplatné, zrušiteľné alebo nevynútiteľné úkon poškodzujúci kolektívny záujem veriteľov v rámci následného postupu platobnej neschopnosti. Vnútroštátne právne predpisy v oblasti platobnej neschopnosti, v ktorých sa stanovujú odporovacie žaloby v prípade, že sa dlžník nakoniec stane platobne neschopným, alebo v ktorých sa stanovuje, že veriteľom môžu vzniknúť občianskoprávne, administratívne alebo trestné sankcie za rozšírenie úveru dlžníkom vo finančných ťažkostiach, ohrozuje dostupnosť financovania potrebného na úspešné rokovanie o reštrukturalizačnom pláne a jeho realizáciu. Na rozdiel od nového financovania, ktoré by mal potvrdiť súdny alebo správny orgán v rámci reštrukturalizačného plánu, ak sa dočasné financovanie rozšíri, strany nevedia, či sa tento plán nakoniec potvrdí alebo nie. Obmedzením ochrany predbežného financovania na prípady, keď plán prijmú veritelia alebo ho potvrdí súdny alebo správny orgán, by sa zabránilo poskytnutiu predbežného financovania. Aby sa zabránilo prípadnému zneužitiu, malo by sa chrániť iba financovanie, ktoré je primerané a bezprostredne potrebné na pokračovanie v prevádzke alebo na prežitie podniku dlžníka alebo na zachovanie alebo zvýšenie hodnoty tohto podniku čakajúceho na potvrdenie. Ochrana pred odporovacími žalobami a ochrana pred osobnou zodpovednosťou predstavujú minimálne záruky poskytnuté pre dočasné financovanie a nové financovanie. Podpora nových veriteľov, aby prijali zvýšené riziko investovania do životaschopného dlžníka vo finančných ťažkostiach, si môže vyžadovať ďalšie stimuly, napríklad poskytnutie takejto finančnej priority aspoň na nezabezpečené pohľadávky v následných postupoch platobnej neschopnosti.
- (32) Zainteresované dotknuté strany by mali mať možnosť odvolať sa po rozhodnutí o potvrdení reštrukturalizačného plánu. S cieľom zabezpečiť účinnosť plánu, znížiť neistotu a zabrániť neopodstatneným omeškaniam by však odvolania nemali mať odkladný účinok na vykonávanie reštrukturalizačného plánu. Ak sa zistí, že menšinoví veritelia utrpeli v rámci plánu neoprávnenú ujmu, členské štáty by mali ako alternatívu k zrušeniu plánu zvážiť poskytnutie peňažných náhrad príslušným nesúhlasným veriteľom splatným dlžníkom alebo veriteľom, ktorý hlasoval v prospech tohto plánu.
- (33) S cieľom podporiť kultúru včasného využitia preventívnej reštrukturalizácie je potrebné, aby sa transakciám uskutočneným v dobrej viere a úzko súvisiacim s prijatím alebo zrealizovaním reštrukturalizačného plánu takisto poskytla ochrana pred odporovacími žalobami v následných postupoch platobnej neschopnosti. Transakcie uskutočnené v kontexte rokovaní a úzko súvisiace s rokovaniami o reštrukturalizačnom pláne by mohli predstavovať napríklad predaj dcérskej spoločnosti na získanie peňažných prostriedkov, ktoré podnik v ťažkostiach potrebuje na pokračovanie v činnosti počas rokovaní o reštrukturalizácii. Transakcie na podporu alebo úzko súvisiace s podmienkami reštrukturalizačného plánu by sa mohli uskutočniť, keď sa dlžník zaväzuje akciami v dcérskej spoločnosti na zabezpečenie nového úveru zahrnutého do plánu, alebo ak vykonáva konverziu dlhu na kapitál predpokladanú v pláne. Takouto ochranou by sa mala posilniť právna istota, pokiaľ ide o transakcie s podnikmi, o ktorých je známe, že sú v ťažkostiach, a odstrániť strach veriteľov a investorov, že všetky takéto transakcie by sa v prípade neúspechu reštrukturalizácie mohli vyhlásiť za neplatné.

- (34) V rámci postupov preventívnej reštrukturalizácie by mali mať pracovníci plnú ochranu v zmysle pracovného práva. Konkrétne touto smernicou nie sú dotknuté práva pracovníkov zaručené smernicou Rady 98/59/EC⁶⁸, smernicou Rady 2001/23/ES⁶⁹, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES⁷⁰, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES⁷¹ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/38/ES⁷². Závazky týkajúce sa informovania a porady so zamestnancami v rámci vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú vyššie uvedené smernice, zostávajú úplne nedotknuté. To zahŕňa povinnosti informovať zástupcov pracovníkov a poradiť sa s nimi o rozhodnutí využiť rámec preventívnej reštrukturalizácie v súlade so smernicou 2002/14/ES. Členské štáty by vzhľadom na potrebu zabezpečiť primeranú úroveň ochrany zamestnancov mali v zásade vyňať neuspokojené nároky pracovníkov, ako sa vymedzuje v smernici 2008/94/ES, z akéhokoľvek prerušenia vymáhania nárokov bez ohľadu na otázku, či tieto nároky vznikli pred alebo po povolení prerušenia. Takéto prerušenie by malo byť prípustné len v súvislosti so sumami a obdobiami, pre ktoré sú takéto nároky účinne zaručené inými prostriedkami v rámci vnútroštátnych právnych predpisov. V prípade, že členské štáty rozšírili záruku vyplatenia neuspokojených nárokov pracovníkov stanovených v smernici 2008/94/ES na postupy preventívnej reštrukturalizácie stanovené touto smernicou, výnimka nárokov pracovníkov z prerušenia vymáhania nárokov už nie je odôvodnená v rozsahu, na ktorý sa vzťahuje daná záruka. V prípade, že podľa vnútroštátnych právnych predpisov existujú obmedzenia týkajúce sa zodpovednosti záručnej inštitúcie, a to buď z hľadiska záruky, alebo sumy vyplatenej pracovníkom, pracovníci by mali byť schopní uplatniť si svoje nároky za akýkoľvek schodok voči zamestnávateľovi aj počas lehoty prerušenia vymáhania nárokov.
- (35) Ak má reštrukturalizačný plán za následok prevod časti podniku alebo podnikateľskej činnosti, základné pracovné práva vyplývajúce z pracovnej zmluvy alebo z pracovnoprávneho vzťahu, najmä vrátane práva na mzdy, by mali byť chránené v súlade s článkami 3 a 4 smernice 2001/23/ES, a to bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá, ktoré sa uplatňujú v prípade insolvenčného konania podľa článku 5 uvedenej smernice, a najmä možnosti povolené podľa článku 5 ods. 2 uvedenej smernice. Okrem toho, popri právach na informovanie a porady a bez toho, aby boli tieto práva dotknuté, vrátane rozhodnutí, ktoré pravdepodobne povedú k podstatným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných vzťahoch, pokiaľ ide o dosiahnutie dohody o takýchto rozhodnutiach, ktoré sú zaručené smernicou 2002/14/ES, by podľa tejto smernice pracovníci, ktorí sú ovplyvnení reštrukturalizačným plánom, mali mať

⁶⁸ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania Ú. v. ES L 225, 12.8.1998, s. 16.

⁶⁹ Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov Ú. v. ES L 82, 22.3.2001, s. 16.

⁷⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve (Ú. v. ES L 80, 23.3.2002, s. 29).

⁷¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa Ú. v. EÚ L 283, 28.10.2008, s. 36.

⁷² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/38/ES zo 6. mája 2009 o zriaďovaní európskej zamestnaneckej rady alebo postupu v podnikoch s významom na úrovni Spoločenstva a v skupinách podnikov s významom na úrovni Spoločenstva na účely informovania zamestnancov a porady s nimi Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2009, s. 28.

právo o pláne hlasovať. Na účely hlasovania o reštrukturalizačnom pláne sa členské štáty môžu rozhodnúť zaradiť pracovníkov do triedy oddelenej od tried veriteľov.

- (36) S cieľom ďalej podporiť preventívnu reštrukturalizáciu je dôležité zaistiť, aby riaditelia neboli odrádzaní od vykonania primeraného obchodného úsudku alebo prijatia primeraných obchodných rizík, najmä v prípadoch, keď by to malo zvýšiť šance na reštrukturalizáciu potenciálne životaschopných podnikov. Ak má podnik finančné ťažkosti, riaditelia by mali prijať kroky, napríklad vyhľadať profesionálne poradenstvo vrátane poradenstva v oblasti reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti, napríklad, ak je to vhodné využitím nástrojov včasného varovania; chrániť aktíva spoločnosti tak, aby sa maximalizovala hodnota a aby sa zabránilo strate kľúčových aktív; zohľadnenie štruktúru a funkcie podniku s cieľom preskúmať životaschopnosť a znížiť výdavky; nezaväzovať podnik k takým druhom transakcií, ktoré by mohli podliehať zrušeniu, pokiaľ nebude existovať príslušné obchodné opodstatnenie; pokračovať v obchodovaní v prípadoch, keď je to potrebné urobiť, aby sa maximalizovala hodnota podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti; rokovať s veriteľmi a začať postupy preventívnej reštrukturalizácie. Ak sa dlžník blíži k platobnej neschopnosti, je takisto dôležité chrániť oprávnené záujmy veriteľov pred rozhodnutiami vedenia, ktoré môžu mať vplyv na zloženie majetku dlžníka, najmä ak môžu mať tieto rozhodnutia za následok ďalšie zníženie hodnoty majetku, ktorý je k dispozícii na snahy o reštrukturalizáciu alebo rozdelenie majetku pre veriteľov. Je preto potrebné, aby riaditelia v takýchto prípadoch zabránili akýmkoľvek zámerným alebo hrubo nedbanlivým krokom, ktoré majú za následok osobný zisk na úkor zainteresovaných strán, dohodnutiu sa na podhodnotených transakciách alebo prijatiu opatrení, ktorých výsledkom je nespravodlivá preferencia jednej alebo viacerých zainteresovaných strán pred ostatnými. Na účely tejto smernice by riaditelia mali byť osoby zodpovedné za prijímanie rozhodnutí týkajúcich sa riadenia spoločnosti.
- (37) Jednotlivými možnosťami druhej šance môžu členské štáty stimulovať nadmerne zadlžených podnikateľov, aby sa premiestnili do členských štátov s cieľom využiť kratšie lehoty na oddlženie alebo príťažlivejšie podmienky oddlženia, čo vedie k ďalšej právnej neistote a nákladom pre veriteľov pri vymáhaní ich pohľadávok. Okrem toho účinky konkurzu, najmä spoločenská stigma, právne dôsledky, napríklad diskvalifikovanie podnikateľov zo začatia podnikateľskej činnosti a jej vykonávania a pretrvávajúca neschopnosť splácať dlhy, zásadným spôsobom odrádzajú podnikateľov, ktorí si chcú založiť podnik alebo dostať druhú šancu, hoci existujú dôkazy o tom, že podnikatelia, ktorí sa dostali do konkurzu, majú väčšiu šancu dosiahnuť na druhý raz úspech. Preto by sa mali prijať opatrenia na obmedzenie nepriaznivých účinkov nadmernej zadlženosti a konkurzu na podnikateľov, a to najmä umožnením úplného oddlženia po určitom období a obmedzením dĺžky diskvalifikačných príkazov vydaných v súvislosti s nadmernou zadlženosťou dlžníka.
- (38) Úplné oddlženie alebo ukončenie diskvalifikačného príkazu po krátkom čase nie je vhodné vo všetkých prípadoch, napríklad ak je dlžník nepoctivý alebo koná v zlej viere. Členské štáty by mali stanoviť jasné usmernenie pre súdne alebo správne orgány o tom, ako posúdiť poctivosť podnikateľa. Napríklad pri stanovení, či bol dlžník nepoctivý, súdne alebo správne orgány môžu brať do úvahy okolnosti, ako je charakter a rozsah dlhov, čas ich vzniku, úsilie zo strany dlžníka vynaložené na splatenie dlhov a splnenie právnych povinností vrátane verejných licenčných požiadaviek a správneho vedenia účtovníctva, ako aj jeho kroky na zmarenie záchranu veriteľmi. Diskvalifikačné príkazy môžu trvať dlhšie alebo neurčitý čas v prípade, keď

podnikateľ vykonáva určité povolania, ktoré sa v členských štátoch považujú za citlivé, alebo v prípade, že bol usvedčený z trestnej činnosti. V takýchto prípadoch by podnikatelia mali mať možnosť dosiahnuť oddĺženie, ale mali by ostať diskvalifikovaní z vykonávania určitého povolania na dlhší alebo neurčitý čas.

- (39) Treba zachovať a zlepšiť transparentnosť a predvídateľnosť postupov pri dosahovaní výsledkov, ktoré sú priaznivé pre zachovanie podnikov a pre poskytnutie druhej šance podnikateľom alebo ktoré umožňujú efektívnu likvidáciu neživotaschopných podnikov. Zároveň je nutné skrátiť nadmerne dlhé postupy platobnej neschopnosti v mnohých členských štátoch, čo má za následok právnu neistotu pre veriteľov a investorov a nízke miery uspokojenia pohľadávok. Napokon, vzhľadom na posilnené mechanizmy spolupráce medzi súdmi a správcami v cezhraničných prípadoch stanovené v nariadení (ES) 2015/848 sa profesionalita všetkých zúčastnených aktérov musí dostať na porovnateľnú vysokú úroveň v celej Únii. Na dosiahnutie uvedených cieľov by členské štáty mali zabezpečiť, aby súdne a správne orgány mali náležitú odbornú prípravu a mali špecializované vedomosti a skúsenosti týkajúce sa záležitostí v oblasti platobnej neschopnosti. Touto špecializáciou by sa umožnilo členom súdnictva, aby v krátkom čase prijímali rozhodnutia s možnými značnými hospodárskymi a spoločenskými vplyvmi, a špecializácia by nemala znamenať, že členovia súdnictva sa musia zaoberať výhradne záležitosťami reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance. Napríklad vytvorenie osobitných súdov alebo komôr v súlade s vnútroštátnym právom, ktorým sa riadi organizácia súdnych systémov, by mohlo byť účinným spôsobom na dosiahnutie týchto cieľov.
- (40) Členské štáty by mali zabezpečiť aj, aby správcovia v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance, ktorých vymenujú súdne alebo správne orgány, absolvovali náležitú odbornú prípravu a pri vykonávaní svojich úloh podliehali riadnemu dohľadu, aby boli vymenovaní transparentným spôsobom s náležitým zreteľom na potrebu zabezpečiť účinné postupy a aby si svoje úlohy plnili poctivo. Správcovia by mali takisto dodržiavať dobrovoľné kódexy správania, ktoré sú zamerané na zabezpečenie primeranej úrovne kvalifikácie a odbornej prípravy, transparentnosti povinností týchto správcov, a pravidlá na určenie ich odmeny, zabezpečenie poistenia zodpovednosti za škody spôsobené pri výkone povolania a zavedenie mechanizmov dohľadu a regulačných mechanizmov, ktoré by mali zahŕňať primeraný a účinný režim na sankcionovanie tých, ktorí zlyhali pri plnení svojich povinností. Takéto štandardy možno dosiahnuť bez toho, aby sa v zásade vyžadovalo vytvorenie nových povolaní či kvalifikácií.
- (41) S cieľom ďalej skrátiť postupy a súčasne zabezpečiť lepšiu účasť veriteľov v postupoch reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia a zabezpečiť podobné podmienky pre veriteľov bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú, by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa v rámci súdnych konaní zaviedli do praxe diaľkové komunikačné prostriedky. Preto by malo byť možné, aby sa procesné kroky, ako je prihlásenie pohľadávok veriteľov, oznámenia zasielané dlžníkom alebo správcami v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance, hlasovanie o reštrukturalizačnom pláne alebo podanie odvolania, uskutočňovali

elektronicky. Cezhraničné uznávanie takejto komunikácie by malo byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014⁷³.

- (42) Je dôležité zhromažďovať spoľahlivé údaje o plnení postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddĺženia s cieľom monitorovať vykonávanie a uplatňovanie tejto smernice. Členské štáty by preto mali zhromažďovať a zoskupovať do celku údaje, ktoré sú dostatočne podrobné na to, aby sa umožnilo presné posúdenie toho, ako smernica funguje v praxi.
- (43) Stabilita finančných trhov vo veľkej miere závisí od dohôd o finančných zárukách, najmä v prípade, že sa poskytne zabezpečený kolaterál v súvislosti s účasťou na označených systémoch alebo na operáciách centrálnej banky a keď sa poskytnú marže centrálnym protistranám. Keďže hodnota finančných nástrojov, ktoré sú poskytnuté ako zábezpeka, môže byť veľmi nestála, je dôležité si rýchlo uvedomiť ich hodnotu, skôr ako poklesne. Touto smernicou by preto nemala byť dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/EC z 19. mája 1998⁷⁴, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES⁷⁵ a nariadenie (EÚ) č. 648/2012⁷⁶.
- (44) Účinnosť tohto procesu prijatia a realizácie reštrukturalizačného plánu by nemala byť ohrozená pravidlami práva obchodných spoločností. Členské štáty by sa preto nemali odchyliť od požiadaviek stanovených v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2012/30/EÚ⁷⁷, ktoré sa týkajú povinností zvolať valné zhromaždenie a prednostného ponúknutia akcií existujúcim akcionárom, v rozsahu a na obdobie, ktoré je potrebné na zabezpečenie toho, aby akcionári nemarili snahu o reštrukturalizáciu zneužívaním svojich práv podľa smernice 2012/30/EÚ. Členské štáty by však nemali byť povinné odchyliť sa od pravidiel práva obchodných spoločností úplne alebo na obmedzený čas za predpokladu, že dokážu zabezpečiť, aby požiadavky práva obchodných spoločností nemohli ohroziť účinnosť procesu reštrukturalizácie, alebo členské štáty majú iné, rovnako účinné nástroje, ktorými sa zabezpečí, že akcionári bezdôvodne nezabránia prijatiu alebo vykonávaniu reštrukturalizačného plánu, ktorým by sa obnovila životaschopnosť podniku. V tejto súvislosti by mali členské štáty pripisovať osobitný význam účinnosti ustanovení vzťahujúcich sa na prerušenie konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, a potvrdenie reštrukturalizačného plánu, čo by nemalo narušiť výzvami na valné zhromaždenie akcionárov ani výsledkami tohto zhromaždenia. Smernica 2012/30/EÚ by preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

⁷³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronicke transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

⁷⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov (Ú. v. ES L 166/45, 11.6.1998).

⁷⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168/43, 27.6.2002).

⁷⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201/1, 27.7.2012, s. 1).

⁷⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/30/EÚ z 25. októbra 2012 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, s cieľom dosiahnuť rovnocennosť týchto opatrení (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 74).

- (45) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom⁷⁸ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k oznámeniu o svojich transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov, v ktorých sa vysvetľuje vzťah medzi zložkami smernice a príslušnými časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (46) Pokiaľ ide o zavedenie a následné zmeny vzoru na oznamovanie údajov, na Komisiu by mali byť prenesené vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁷⁹.
- (47) Keďže ciele tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, pretože rozdiely medzi vnútroštátnymi rámcami reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti by naďalej vytvárali prekážky voľného pohybu kapitálu a slobode usadiť sa, ale je ich možné lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

HLAVA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa:
 - a) postupov preventívnej reštrukturalizácie dostupných pre dlžníkov vo finančných ťažkostiach, ak existuje pravdepodobnosť platobnej neschopnosti;
 - b) postupov vedúcich k vyrovnaní dlhov, ktoré vznikli nadmerne zadlženým podnikateľom, a umožňujúcich týmto podnikateľom, aby začali vykonávať novú činnosť;
 - c) opatrení na zvýšenie účinnosti postupov uvedených v písmene a) a b), ako aj postupov platobnej neschopnosti.
2. Táto smernica sa nevzťahuje na postupy uvedené v odseku 1 tohto článku, ktoré sa týkajú dlžníkov, ktorými sú:
 - a) poisťovne a zaistovne, ako sa vymedzujú v článku 13 bodoch 1 a 4 smernice 2009/138/ES;

⁷⁸ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁷⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- b) úverové inštitúcie, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - c) investičné spoločnosti a podniky kolektívneho investovania, ako sa vymedzujú v článku 4 ods. 1 bodoch 2 a 7 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - d) centrálné protistrany, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012;
 - e) centrálné depozitáre cenných papierov, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 909/2014;
 - f) ostatné finančné inštitúcie a subjekty uvedené v článku 1 ods. 1 prvom pododseku smernice 2014/59/EÚ;
 - g) fyzické osoby, ktoré nie sú podnikateľmi.
3. Členské štáty môžu rozšíriť uplatňovanie postupov uvedených v odseku 1 písm. b) na nadmerne zadlžené fyzické osoby, ktoré nie sú podnikateľmi.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „postup platobnej neschopnosti“ je postup kolektívnej platobnej neschopnosti, ktorý má za následok čiastočné alebo úplne pozbavenie dlžníka dispozičných práv k majetku a vymenovanie likvidátora;
2. „reštrukturalizácia“ je zmena v zložení, podmienkach alebo štruktúre aktív a pasív dlžníka alebo akejkoľvek inej časti kapitálovej štruktúry dlžníka vrátane základného imania, alebo kombinácia týchto prvkov vrátane predaja aktív alebo častí podniku s cieľom umožniť podniku pokračovať v činnosti vcelku alebo čiastočne;
3. „dotknuté strany“ sú veritelia alebo triedy veriteľov, a ak to vyplýva z vnútroštátnych právnych predpisov, držitelia majetkovej účasti, ktorých pohľadávky alebo záujmy sú dotknuté v rámci reštrukturalizačného plánu;
4. „prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov“ je dočasné pozastavenie práva na vymáhanie pohľadávky veriteľom voči dlžníkovi, ktoré nariadil súdny alebo správny orgán;
5. „nesplnené zmluvy“ sú zmluvy medzi dlžníkom a jedným alebo viacerými veriteľmi, podľa ktorých majú obidve strany ešte stále povinnosti plnenia v čase nariadenia prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov;
6. „vytvorenie tried“ je zoskupenie dotknutých veriteľov a držiteľov majetkovej účasti v reštrukturalizačnom pláne tak, aby sa zohľadnili práva a nradenosť dotknutých pohľadávok a záujmov, pričom sa berú do úvahy možné už existujúce nároky, zadržiavanie práva alebo dohody medzi veriteľmi, a zaobchádzanie s nimi v rámci reštrukturalizačného plánu;
7. „prelomenie stanoviska nesúhlasných veriteľov“ je situácia, keď súdny alebo správny orgán potvrdí reštrukturalizačný plán, ktorý má podporu väčšiny, pokiaľ ide o hodnotu pohľadávok veriteľov, alebo väčšiny, pokiaľ ide

- o hodnotu pohľadávok v každej triede veriteľov, napriek nesúhlasu menšiny veriteľov alebo nesúhlasu menšiny veriteľov v rámci každej triedy;
8. „prelomenie nesúhlasu medzi triedami“ je potvrdenie reštrukturalizačného plánu súdnym alebo správnym orgánom napriek nesúhlasu jednej alebo viacerých dotknutých tried veriteľov;
 9. „test najlepšieho záujmu veriteľov“ je stav, keď postavenie žiadneho nesúhlasného veriteľa v rámci reštrukturalizačného plánu nebude horšie, ako by bolo v prípade likvidácie, či už speňažením po častiach alebo predajom s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti;
 10. „pravidlo absolútnej priority“ je pravidlo, na základe ktorého musí byť nesúhlasná trieda veriteľov uspokojená v plnej výške pred tým, ako bude môcť viac podriadená trieda dostať akékoľvek rozdelenie výnosov alebo zachovať si akýkoľvek záujem podľa reštrukturalizačného plánu;
 11. „nové financovanie“ sú akékoľvek nové finančné prostriedky poskytnuté existujúcim alebo novým veriteľom potrebné na realizáciu reštrukturalizačného plánu, ktoré sú dohodnuté v reštrukturalizačnom pláne a následne potvrdené súdnym alebo správnym orgánom;
 12. „dočasné financovanie“ sú akékoľvek finančné prostriedky poskytnuté existujúcim alebo novým veriteľom, ktoré sú odôvodnene a okamžite nevyhnutné pre podnik dlžníka na to, aby mohol pokračovať v činnosti alebo prežiť, alebo na zachovanie alebo zvýšenie hodnoty tohto podniku až do potvrdenia reštrukturalizačného plánu;
 13. „nadmerne zadlžený podnikateľ“ je fyzická osoba vykonávajúca obchod, podnikanie, remeslo alebo povolanie, ktorá nie je inak ako dočasne schopná splácať dlhy, keď dosiahnu splatnosť;
 14. „úplné oddlženie“ je zrušenie nesplateného dlhu na základe postupu pozostávajúceho zo speňaženia majetku a/alebo plánu splácania/vysporiadania;
 15. „Správca v oblasti reštrukturalizácie“ je akákoľvek osoba alebo orgán vymenovaný súdnym alebo správnym orgánom na vykonávanie jednej alebo viacerých z týchto úloh:
 - a) pomáhať dlžníkovi alebo veriteľom pri vypracovaní alebo rokovaní o reštrukturalizačnom pláne;
 - b) dohliadať na činnosť dlžníka počas rokovaní o reštrukturalizačnom pláne a podávať správy súdnemu alebo správne mu orgánu;
 - c) čiastočne kontrolovať aktíva alebo záležitosti dlžníka počas rokovaní.

Článok 3

Včasné varovanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali dlžníci a podnikatelia prístup k nástrojom včasného varovania, ktoré dokážu odhaliť zhoršujúci hospodársky rozvoj a naznačiť dlžníkovi alebo podnikateľovi potrebu naliehavo konať.
2. Členské štáty zabezpečia, aby mali dlžníci a podnikatelia prístup k náležitým aktuálnym, jasným, presným a zrozumiteľným informáciám o dostupnosti nástrojov

včasného varovania a k všetkým dostupným prostriedkom s cieľom pristúpiť k reštrukturalizácii v počiatočnom štádiu alebo vyrovnať osobný dlh.

3. Členské štáty môžu obmedziť prístup stanovený v odsekoch 1 a 2 na malé a stredné podniky alebo na podnikateľov.

HLAVA II

Rámce preventívnej reštrukturalizácie

Kapitola 1

Dostupnosť rámcov preventívnej reštrukturalizácie

Článok 4

Dostupnosť rámcov preventívnej reštrukturalizácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade existencie pravdepodobnosti platobnej neschopnosti mali dlžníci vo finančných ťažkostiach prístup k účinnému rámcu preventívnej reštrukturalizácie, ktorý im umožní reštrukturalizáciu ich dlhov alebo podniku, obnovenie ich životaschopnosti a zabránenie platobnej neschopnosti.
2. Rámce preventívnej reštrukturalizácie môže tvoriť jeden alebo viacero postupov či opatrení.
3. Členské štáty zavedú ustanovenia, ktorými sa obmedzuje účasť súdneho alebo správneho orgánu na prípady, keď je to potrebné a primerané, aby boli chránené práva dotknutých osôb.
4. Rámce preventívnej reštrukturalizácie musia byť k dispozícii na návrh dlžníkov alebo na návrh veriteľov po dohode s dlžníkmi.

Kapitola 2

Uľahčenie rokovaní o plánoch preventívnej reštrukturalizácie

Článok 5

Dlžník s oprávnením na správu

1. Členské štáty zabezpečia, aby dlžníci pristupujúci k postupom preventívnej reštrukturalizácie mali úplnú alebo aspoň čiastočnú kontrolu nad svojim majetkom a každodennou prevádzkou podniku.
2. Vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie súdnym alebo správnym orgánom nie je povinné v každom prípade.

3. Členské štáty môžu požadovať vymenovanie správcu v oblasti reštrukturalizácie v týchto prípadoch:
 - a) ak sa dlžníkovi poskytne všeobecné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, v súlade s článkom 6;
 - b) ak musí reštrukturalizačný plán potvrdiť súdny alebo správny orgán využitím prelomenia nesúhlasu medzi triedami v súlade s článkom 11.

Článok 6

Prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov

1. Členské štáty zabezpečia, aby dlžníci, ktorí rokujú o reštrukturalizačnom pláne so svojimi veriteľmi, mohli využiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ak to bude potrebné, a to v rozsahu, ktorý je potrebný, na podporu rokovaní o reštrukturalizačnom pláne.
2. Členské štáty zabezpečia, aby prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, bolo možné nariadiť v súvislosti so všetkými typmi veriteľov vrátane zabezpečených a prednostných veriteľov. Prerušenie môže byť všeobecné, vzťahujúce sa na všetkých veriteľov, alebo obmedzené, vzťahujúce sa na jedného alebo viacerých individuálnych veriteľov, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.
3. Odsek 2 sa neuplatňuje na neuspokojené nároky pracovníkov, ak členské štáty inými prostriedkami zabezpečia, že platba týchto nárokov bude garantovaná na úrovni ochrany aspoň rovnocennej úrovni, ktorá je uvedená v príslušných vnútroštátnych predpisoch, ktorými sa transponuje smernica 2008/94/ES, a to v rozsahu takejto garancie.
4. Členské štáty obmedzia dĺžku prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, na obdobie najviac štyri mesiace.
5. Členské štáty však môžu súdnym alebo správnym orgánom poskytnúť možnosť predĺžiť pôvodné prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo poskytnúť nové prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, na žiadosť dlžníka alebo veriteľov. Takéto predĺženie alebo nová lehota prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa poskytnú, len keď existuje dôkaz o tom, že:
 - a) v rokovaniach o reštrukturalizačnom pláne sa dosiahol náležitý pokrok; a
 - b) pokračovaním prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, sa nespravodlivo nepoškodujú práva alebo záujmy ani jednej dotknutých strán.
6. Akékoľvek ďalšie predĺženia sa udelia, len keď sa splnia podmienky uvedené v odseku 5 písm. a) a b) a z okolností prípadu vyplýva veľká pravdepodobnosť, že reštrukturalizačný plán bude prijatý.
7. Celková dĺžka prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, vrátane predĺžení a obnovení, nesmie presiahnuť dvanásť mesiacov.

8. Členské štáty zabezpečia, aby súdne alebo správne organy mohli úplne alebo čiastočne zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov:
 - a) ak je zrejmé, že časť veriteľov, ktorí by podľa vnútroštátnych právnych predpisov mohli blokovat' prijatie reštrukturalizačného plánu, nepodporuje pokračovanie rokovaní; alebo
 - b) na žiadosť dlžníka alebo správcu v oblasti reštrukturalizácie.
9. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že individuálny veriteľ alebo jedna trieda veriteľov bola alebo by mohla byť nespravodlivo poškodená prerušením jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, súdny alebo správny orgán mohol rozhodnúť, že neposkytne prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, alebo na žiadosť dotknutých veriteľov mohol zrušiť prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, ktoré už bolo poskytnuté v súvislosti s daným veriteľom alebo triedou veriteľov.

Článok 7

Dôsledky prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov

1. V prípade, že počas lehoty prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, vznikne dlžníkovi povinnosť podať návrh na vyhlásenie platobnej neschopnosti podľa vnútroštátnych právnych predpisov, táto povinnosť sa počas prerušenia pozastaví.
2. Celkovým prerušením vzťahujúcim sa na všetkých veriteľov sa zabráni začatiu postupov platobnej neschopnosti na žiadosť jedného alebo viacerých veriteľov.
3. Členské štáty sa môžu odchyliť od odseku 1, ak sa dlžník stane nelikvidným, a preto nebude schopný splácať svoje dlhy, keď sa počas lehoty prerušenia stanú splatné. V tom prípade členské štáty zabezpečia, aby postupy reštrukturalizácie neboli automaticky ukončené a aby po preskúmaní vyhliadok na dosiahnutie dohody o úspešnom reštrukturalizačnom pláne v rámci lehoty prerušenia súdny alebo správny orgán mohol rozhodnúť o odložení postupu platobnej neschopnosti a zachovaní výhod prerušenia jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov.
4. Členské štáty zabezpečia, aby počas lehoty prerušenia veritelia, na ktorých sa prerušenie vzťahuje, nemohli odložiť plnenie alebo ukončiť, zrýchliť ani nijakým iným spôsobom v neprospech dlžníka upraviť nesplnené zmluvy o dlhy, ktoré vznikli pred prerušením. Členské štáty môžu obmedziť uplatňovanie tohto ustanovenia na základné zmluvy, ktoré sú potrebné na pokračovanie každodennej prevádzky podniku.
5. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia nemohli odložiť plnenie alebo ukončiť, zrýchliť, ani nijakým iným spôsobom v neprospech dlžníka upraviť nesplnené zmluvy na základe zmluvnej doložky, ktorou sa stanovujú takéto opatrenia, len z dôvodu, že dlžník vstupuje do rokovaní o reštrukturalizácii, žiadosti o prerušenie jednotlivých konaní, v ktorých dochádza k vymáhaniu nárokov, poskytnutia prerušenia ako takého alebo akejkoľvek inej udalosti spojenej s prerušením.
6. Členské štáty zabezpečia, aby dlžníkovi nič nebránilo zaplatiť pri bežnom výkone podnikania pohľadávky nedotknutých veriteľov a pohľadávky dotknutých veriteľov, ktoré vzniknú po poskytnutí prerušenia a ktoré sa vyskytnú počas celej lehoty prerušenia.

7. Členské štáty nebudú vyžadovať od dlžníkov, aby podali návrh na postupy platobnej neschopnosti, ak lehota prerušenia uplynie bez dosiahnutia dohody o reštrukturalizačnom pláne, pokiaľ nebudú splnené ostatné podmienky na podanie návrhu stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Kapitola 3

Reštrukturalizačné plány

Článok 8

Obsah reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty vyžadujú, aby reštrukturalizačné plány predložené na potvrdenie súdom alebo správnym orgánom obsahovali aspoň tieto informácie:
- a) totožnosť dlžníka alebo podniku dlžníka, pre ktorý sa navrhuje reštrukturalizačný plán;
 - b) ocenenie súčasnej hodnoty dlžníka alebo podniku dlžníka, ako aj odôvodnené vyhlásenie o príčinách a rozsahu finančných ťažkostí dlžníka;
 - c) totožnosť dotknutých strán, vymenovaných samostatne alebo opísaných s odkazom na jednu alebo viacero kategórií dlhu, ako aj ich pohľadávky alebo záujmy zahrnuté v reštrukturalizačnom pláne;
 - d) triedy, do ktorých boli dotknuté strany zoskupené na účely prijatia plánu, spolu s odôvodnením tohto kroku a informáciami o príslušných hodnotách veriteľov a členov v každej triede;
 - e) totožnosť nedotknutých strán, vymenovaných samostatne alebo opísaných s odkazom na jednu alebo viacero kategórií dlhu, spolu s uvedením dôvodov, prečo sa ich plán nebude dotýkať;
 - f) podmienky plánu, okrem iného vrátane:
 - i) jeho navrhovaného trvania;
 - ii) každého návrhu, na základe ktorého sa mení splátkový plán dlhov alebo sa dlhy odpúšťajú alebo menia na iné formy povinnosti;
 - iii) každého nového financovania plánovaného ako súčasť reštrukturalizačného plánu;
 - g) stanovisko alebo odôvodnené vyhlásenie osoby zodpovednej za navrhnutie reštrukturalizačného plánu, v ktorom sa vysvetľuje, prečo je podnik životaschopný, ako vykonávanie navrhovaného plánu pravdepodobne povedie k tomu, že dlžník sa vyhne platobnej neschopnosti a obnoví svoju dlhodobú životaschopnosť, a v ktorom sa uvedú všetky predpokladané nevyhnutné podmienky pre jeho úspech.
2. Členské štáty sprístupnia online vzor reštrukturalizačných plánov. Uvedený vzor obsahuje aspoň informácie, ktoré sa vyžadujú v rámci vnútroštátnych právnych predpisov a poskytnú sa v ňom všeobecné, ale praktické informácie o tom, ako sa má

vzor používať. Tento vzor je k dispozícii v úradnom jazyku alebo v jazykoch členského štátu. Členské štáty dbajú na to, aby bol vzor k dispozícii aj v iných jazykoch, najmä v jazykoch používaných v medzinárodnom obchode. Navrhnutí sa má tak, aby ho bolo možné upraviť podľa potrieb a okolností každého prípadu.

3. Strany sa môžu rozhodnúť, či použijú tento vzorový reštrukturalizačný plán.

Článok 9

Prijatie reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci dotknutí veritelia mali právo hlasovať o prijatí reštrukturalizačného plánu. Členské štáty môžu v súlade s článkom 12 ods. 2 takisto udeliť takéto hlasovacie práva dotknutým držiteľom majetkovej účasti.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa s dotknutými stranami zaobchádzalo v samostatných triedach, ktoré sú v súlade s kritériami tvorby tried. Triedy sa tvoria takým spôsobom, aby každá trieda obsahovala pohľadávky alebo záujmy s právami dostatočne podobnými na to, aby sa dalo odôvodniť ich zaradenie, pričom členovia triedy sa považujú za homogénnu skupinu so spoločným záujmom. Minimálne platí to, že na účely vypracovania reštrukturalizačného plánu sa so zabezpečenými a nezabezpečenými pohľadávkami zaobchádza v samostatných triedach. Členské štáty môžu takisto stanoviť, aby sa s pracovníkmi zaobchádzalo v ich samostatnej triede.
3. Vytváranie tried preskúma súdny alebo správny orgán, keď sa podá žiadosť o potvrdenie reštrukturalizačného plánu.
4. Reštrukturalizačný plán sa považuje za prijatý dotknutými stranami za predpokladu, že v každej triede sa dosiahne súhlas väčšiny hodnoty ich pohľadávok alebo záujmov. Členské štáty stanovia požadované väčšiny na prijatie reštrukturalizačného plánu, ktoré by nemali byť v žiadnom prípade vyššie ako 75 % výšky nárokov alebo záujmov v každej triede.
5. Členské štáty môžu stanoviť, že hlasovanie o prijatí reštrukturalizačného plánu bude mať formu konzultácie a dohody potrebnej väčšiny dotknutých strán v každej triede.
6. Ak sa potrebná väčšina nedosiahne v jednej alebo viacerých nesúhlasne hlasujúcich triedach, plán možno stále potvrdiť v prípade, že bude v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa prelomenia nesúhlasu medzi triedami uvedenými v článku 11.

Článok 10

Potvrdenie reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa tieto reštrukturalizačné plány stali pre strany záväznými len vtedy, ak ich potvrdí súdny alebo správny orgán:

- a) reštrukturalizačné plány, ktoré majú vplyv na záujmy nesúhlasných dotknutých strán;
 - b) reštrukturalizačné plány, v ktorých sa stanovuje nové financovanie.
2. Členské štáty zabezpečia, aby podmienky, za ktorých môže reštrukturalizačný plán potvrdiť súdny alebo správny orgán, boli jasne stanovené a obsahovali aspoň údaje, že:
- a) reštrukturalizačný plán bol prijatý v súlade s článkom 9 a bol oznámený všetkým známym veriteľom, ktorých sa bude pravdepodobne dotýkať;
 - b) reštrukturalizačný plán je v súlade s testom najlepšieho záujmu veriteľov;
 - c) na realizáciu reštrukturalizačného plánu je potrebné určité nové financovanie a nespravodlivo nepoškodzuje záujmy veriteľov.
3. Členské štáty zabezpečia, aby mohli súdne alebo správne orgány odmietnuť potvrdenie reštrukturalizačného plánu, ak tento plán nemá primerané vyhliadky na zabránenie platobnej neschopnosti dlžníka a zabezpečenie životaschopnosti podniku.
4. Členské štáty zabezpečia, že ak sa od súdneho alebo správneho orgánu vyžaduje potvrdenie reštrukturalizačného plánu na to, aby sa stal záväzným, toto rozhodnutie sa prijme bez neprimeraného odkladu po podaní žiadosti o potvrdenie a v každom prípade najneskôr do 30 dní po podaní žiadosti.

Článok 11

Prelomenie nesúhlasu medzi triedami

1. Členské štáty zabezpečia, aby reštrukturalizačný plán, ktorý neschváli každá jednotlivá trieda dotknutých strán, mohol potvrdiť súdny alebo správny orgán na základe návrhu dlžníka alebo návrhu veriteľa so súhlasom dlžníka a aby sa stal záväzným pre jednu alebo viacero nesúhlasných tried, ak reštrukturalizačný plán:
 - a) spĺňa podmienky stanovené v článku 10 ods. 2;
 - b) schválila aspoň jedna trieda dotknutých veriteľov iná ako trieda držiteľov majetkovej účasti a akákoľvek iná trieda, ktorá by na základe ohodnotenia podniku nedostala žiadnu platbu alebo inú protihodnotu, keby sa uplatnilo bežné poradie priorít pri likvidácii;
 - c) je v súlade s pravidlom absolútnej priority.
2. Členské štáty môžu meniť minimálny počet dotknutých tried potrebných na schválenie plánu uvedeného v odseku 1 písm. b).

Článok 12

Držitelia majetkovej účasti

1. Členské štáty zabezpečia, aby akcionári a akíkoľvek iní držitelia majetkovej účasti nemohli v prípade, že existuje pravdepodobnosť platobnej neschopnosti, bezdôvodne brániť prijatiu alebo realizácii reštrukturalizačného plánu, ktorým by sa obnovila životaschopnosť podniku.
2. Členské štáty môžu na dosiahnutie cieľa v odseku 1 stanoviť, že držitelia majetkovej účasti majú sami vytvoriť jednu alebo viacero rozdielnych tried a má sa im udeliť právo hlasovať o prijatí reštrukturalizačných plánov. V tomto prípade sa na prijatie a potvrdenie reštrukturalizačného plánu vzťahuje mechanizmus prelomenia nesúhlasu medzi triedami stanovený v článku 11.

Článok 13

Ocenenie súdnym alebo správnym orgánom

1. Hodnotu pri likvidácii určí súdny alebo správny orgán, ak sa namieta proti reštrukturalizačnému plánu na základe údajného porušenia testu najlepšieho záujmu veriteľov.
2. Hodnotu podniku stanoví súdny alebo správny orgán na základe hodnoty podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti v týchto prípadoch:
 - a) ak je na prijatie reštrukturalizačného plánu potrebné uplatnenie prelomenia nesúhlasu medzi triedami;
 - b) ak sa namieta proti reštrukturalizačnému plánu na základe údajného porušenia pravidla absolútnej priority.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa, ak je to potrebné a vhodné, vymenovali náležite kvalifikovaní odborníci s cieľom pomáhať súdnemu alebo správne orgánu na účely oceňovania, a to aj v prípade, že veriteľ namieta proti hodnote zábezpeky.
4. Členské štáty zabezpečia, aby námietky uvedené v odsekoch 1, 2 a 3 mohli byť podané súdnemu alebo správne orgánu, ktorý má potvrdiť reštrukturalizačný plán alebo prijať rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu o potvrdení reštrukturalizačného plánu.

Článok 14

Účinky reštrukturalizačných plánov

1. Členské štáty zabezpečia, aby reštrukturalizačné plány, ktoré potvrdí súdny alebo správny orgán, boli záväzné pre každú stranu uvedenú v pláne.
2. Na veriteľov, ktorí sa nezúčastňujú na prijatí reštrukturalizačného plánu, nebude mať plán vplyv.

Článok 15

Odvovania

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa proti rozhodnutiu o potvrdení reštrukturalizačného plánu, ktoré prijal súdny orgán, bolo možné odvolať na vyšší súdny orgán, a aby sa proti rozhodnutiu o potvrdení reštrukturalizačného plánu, ktoré prijal správny orgán, bolo možné odvolať na súdny orgán.
2. Odvovania možno riešiť v skrátrenom konaní.
3. Odvolanie proti rozhodnutiu o potvrdení reštrukturalizačného plánu nemá žiadny odkladný účinok na realizáciu tohto plánu.
4. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa odvolanie podľa odseku 3 potvrdí, súdny orgán mohol byť:
 - a) zrušiť reštrukturalizačný plán; alebo
 - b) potvrdiť plán a poskytnúť peňažnú náhradu nesúhlasným veriteľom, ktorú zaplatí dlžník alebo veritelia, ktorí hlasovali v prospech tohto plánu.

KAPITOLA 4

Ochrana pre nové financovanie, dočasné financovanie a iné transakcie súvisiace s reštrukturalizáciou

Článok 16

Ochrana pre nové a dočasné financovanie

1. Členské štáty zabezpečia primeranú podporu a ochranu nového a dočasného financovania. Konkrétne sa v rámci následného postupu platobnej neschopnosti nové a dočasné financovanie nevyhlási za neplatné, zrušiteľné alebo nevynútiteľné ako úkon poškodzujúci kolektívny záujem veriteľov, pokiaľ sa takéto transakcie nevykonali podvodným spôsobom alebo v zlej viere.
2. Členské štáty môžu poskytovateľom nového alebo dočasného financovania poskytnúť právo na prednostné uspokojenie v rámci následného postupu likvidácie oproti ostatným veriteľom, ktorí by inak mali lepšie alebo rovnaké nároky na peňažné prostriedky alebo aktíva. V takýchto prípadoch môžu členské štáty nové a dočasné financovanie aspoň nadradiť nad pohľadávky bežných nezabezpečených veriteľov.
3. Poskytovatelia nového a dočasného financovania v procese reštrukturalizácie sú vyňatí z občianskoprávnej, správnej a trestnej zodpovednosti v rámci následnej

platobnej neschopnosti dlžníka, pokiaľ takéto financovanie nebolo poskytnuté podvodným spôsobom alebo v zlej viere.

Článok 17

Ochrana ostatných transakcií súvisiacich s reštrukturalizáciou

1. Členské štáty zabezpečia, aby transakcie vykonané s cieľom podporiť rokovanie o reštrukturalizačnom pláne, ktorý potvrdil súdny alebo správny orgán, alebo ktoré sú úzko spojené s takýmito rokovaniami, neboli v rámci následných postupov platobnej neschopnosti vyhlásené za neplatné, zrušiteľné alebo nevynútiteľné ako úkon poškodzujúci kolektívny záujem veriteľov, pokiaľ sa takéto transakcie nevykonali podvodným spôsobom alebo v zlej viere.
2. Transakcie, na ktoré sa vzťahuje ochrana, uvedené v odseku 1 zahŕňajú:
 - a) platbu primeraných poplatkov a nákladov na rokovanie, prijatie, potvrdenie alebo vykonávanie reštrukturalizačného plánu;
 - b) platbu primeraných poplatkov a nákladov v snahe získať odborné poradenstvo v súvislosti s akýmkoľvek aspektom reštrukturalizačného plánu;
 - c) platbu miezd pracovníkov za už vykonanú prácu;
 - d) všetky ostatné potrebné a primerané platby a úhrady vykonané pri bežnom výkone podnikania;
 - e) transakcie, napríklad nový úver, finančné príspevky alebo čiastočné prevody majetku mimo bežného výkonu podnikania, realizované v kontexte rokovaní o reštrukturalizačnom pláne a úzko súvisiace s týmito rokovaniami.
3. Členské štáty môžu vyžadovať, aby možnosť využitia ochrany uvedenej v odseku 1 pre transakcie uvedené v odseku 2 písm. e) bola podmienená ich schválením zo strany správcu v oblasti reštrukturalizácie alebo súdneho alebo správneho orgánu.
4. Členské štáty takisto zabezpečia, aby akákoľvek transakcia, platba, konverzia dlhu na kapitál, záruka alebo zábezpeka vykonaná s cieľom ďalej podporiť vykonávanie reštrukturalizačného plánu, ktorý potvrdil súdny alebo správny orgán, alebo úzko súvisiaca s týmto vykonávaním, nebola v rámci následných postupov platobnej neschopnosti vyhlásená za neplatnú, zrušiteľnú alebo nevymáhateľnú ako úkon poškodzujúci kolektívny záujem veriteľov, pokiaľ sa takáto transakcia nevykonala podvodným spôsobom alebo v zlej viere bez ohľadu na to, či takáto transakcia bola vnímaná ako súčasť bežnej podnikateľskej činnosti.

KAPITOLA 5

Povinnosti riaditeľov v súvislosti s rokovaniami o pláne preventívnej reštrukturalizácie

Článok 18

Povinnosti riaditeľov

Členské štáty stanovujú pravidlá s cieľom zabezpečiť, aby v prípade pravdepodobnosti platobnej neschopnosti, mali riaditelia tieto povinnosti:

- a) podniknúť okamžité kroky na minimalizáciu strát veriteľov, pracovníkov, akcionárov a iných zainteresovaných strán;
- b) venovať náležitú pozornosť záujmom veriteľov a iných zainteresovaných strán;
- c) podniknúť primerané kroky na zabránenie platobnej neschopnosti;
- d) zabrániť zámernému alebo hrubo nedbanlivému správaniu, ktoré ohrozuje životaschopnosť podniku.

HLAVA III

DRUHÁ ŠANCA PRE PODNIKATEĽOV

Článok 19

Prístup k oddĺženiu

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa nadmerne zadĺžení podnikatelia mohli úplne oddlžiť v súlade s touto smernicou.
2. Členské štáty, v ktorých je úplne oddĺženie podmienené čiastočným splatením dlhu podnikateľom, zabezpečia, aby súvisiaca povinnosť splatenia dlhu bola založená na individuálnej situácii podnikateľa a bola predovšetkým primeraná jeho disponibilnému príjmu počas lehoty na oddĺženie.

Článok 20

Lehota na oddĺženie

1. Časové obdobie, po uplynutí ktorého môžu nadmerne zadĺžení podnikatelia dosiahnuť úplné oddĺženie, nesmie byť dlhšie ako tri roky odo:

- a) dňa, keď súdny alebo správny orgán rozhodol o žiadosti na začatie takéhoto postupu, v prípade postupu, ktorého výsledkom je likvidácia majetku nadmerne zadlženého podnikateľa; alebo
 - b) dňa, keď sa začalo vykonávanie plánu splácania, v prípade postupu, ktorý zahŕňa plán splácania.
2. Členské štáty zabezpečia, aby v čase uplynutia lehoty na oddlženie boli nadmerne zadlžený podnikateľ zbavení svojich dlhov bez toho, aby museli opätovne predložiť žiadosť súdnemu alebo správne mu orgánu.

Článok 21

Lehota diskvalifikácie

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že nadmerne zadlžený podnikateľ dosiahne oddlženie v súlade s touto smernicou, akákoľvek diskvalifikácia zo začatia alebo vykonávania obchodu, podnikania, remesla alebo povolania, ktorá súvisí s nadmernou zadlženosťou podnikateľa, stratí účinnosť najneskôr do konca lehoty na oddlženie bez toho, aby bolo potrebné opätovne predložiť žiadosť súdnemu alebo správne mu orgánu.

Článok 22

Obmedzenia

1. Odchylné od ustanovení článkov 19, 20 a 21 môžu členské štáty zachovať alebo zaviesť ustanovenia, ktorými sa obmedzuje prístup k oddlženiu alebo ktorými sa stanovujú dlhšie lehoty na dosiahnutie úplného oddlženia alebo dlhšie lehoty diskvalifikácie za určitých presne vymedzených okolností, a v prípade ktorých sú takéto obmedzenia odôvodnené všeobecným záujmom, najmä ak:
 - a) nadmerne zadlžený podnikateľ konal voči veriteľom nečestným spôsobom alebo v zlej viere v čase, keď sa stal zadlženým alebo počas hromadenia dlhov;
 - b) nadmerne zadlžený podnikateľ nedodržiava plán splácania alebo akúkoľvek inú zákonnú povinnosť zameranú na ochranu záujmov veriteľov;
 - c) bol zneužitý prístup k postupom oddlženia;
 - d) došlo k opakovanému prístupu k postupom oddlženia v rámci určitého obdobia.
2. Členské štáty môžu stanoviť dlhšie lehoty na oddlženie v prípadoch, že je hlavné obydlie nadmerne zadlženého podnikateľa vyňaté z možnosti speňazenia majetku z dôvodu ochrany živobytia nadmerne zadlženého podnikateľa a jeho rodiny.
3. Členské štáty môžu z oddlženia vylúčiť určité kategórie dlhu, ako sú zabezpečené dlhy alebo dlhy prameniace z trestných sankcií alebo z mimozmluvnej zodpovednosti, alebo stanoviť dlhšiu lehotu na oddlženie, ak sú takéto vylúčenia alebo dlhšie lehoty odôvodnené všeobecným záujmom.
4. Odchylné od článku 21 členské štáty môžu stanoviť dlhšie alebo časovo neobmedzené lehoty diskvalifikácie v prípade, že nadmerne zadlžený podnikateľ

vykonáva povolanie, na ktoré sa vzťahujú osobitné etické pravidlá, alebo v prípade, že diskvalifikácia bola nariadená súdom v rámci trestného konania.

Článok 23

Konsolidácia konania, pokiaľ ide o profesionálne a osobné dlhy

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa v prípade, ak má nadmerne zadlžený podnikateľ profesionálne dlhy vzniknuté v priebehu jeho obchodovania, podnikania, remesla alebo povolania, ako aj osobné dlhy vzniknuté mimo týchto činností, riešili všetky dlhy v jedinom postupe na účely dosiahnutia oddĺženia.
2. Členské štáty sa môžu odchýliť od odseku 1 a stanoviť, že profesionálne a osobné dlhy sa majú riešiť v samostatných postupoch za predpokladu, že tieto postupy možno koordinovať na účely dosiahnutia oddĺženia v súlade s touto smernicou.

HLAVA IV

Opatrenia na zvýšenie účinnosti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance

Článok 24

Súdy a správne orgány

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa členom orgánov súdnictva a správnych orgánov, ktoré sa zaoberajú záležitosťami reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance, poskytla počiatočná a ďalšia odborná príprava na úrovni zodpovedajúcej ich povinnostiam.
2. Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva a rozdiely v organizácii súdnictva v celej Únii, v prípade, že sa záležitosťami reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance zoberajú súdne orgány, členské štáty zabezpečia, aby sa týmito záležitosťami zaoberali účinným spôsobom, čím sa zabezpečí rýchle vyriešenie postupov, a aby zodpovední členovia súdnictva mali potrebné odborné znalosti a špecializáciu.

Článok 25

Správcovia v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa mediátorom, insolvenčným správcom a ďalším správcom vymenovaným vo veciach reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance poskytla potrebná počiatočná a ďalšia odborná príprava s cieľom

zabezpečiť, aby sa ich služby vo vzťahu k stranám poskytovali efektívnym, nestranným, nezávislým a kompetentným spôsobom.

2. Členské štáty podporujú všetkými spôsobmi, ktoré považujú za vhodné, vypracovanie a dodržiavanie dobrovoľných kódexov správania zo strany správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance, ako aj iných účinných mechanizmov dohľadu týkajúcich sa poskytovania týchto služieb.

Článok 26

Vymenovanie správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance

1. Členské štáty zabezpečia, aby bol proces vymenovania, odvolania a odstúpenia správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance jasný, predvídateľný a spravodlivý a splňal predovšetkým požiadavky stanovené v odsekoch 2, 3 a 4.
2. Členské štáty zabezpečia, aby podmienky oprávnenosti a dôvody, ktoré bránia vymenovaniu správcu, boli jasné a transparentné.
3. Ak správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance vymenuje súdny alebo správny orgán, členské štáty zabezpečia, aby kritériá týkajúce sa spôsobu, akým súdny alebo správny orgán vyberie takéhoto správcu, boli jasné a transparentné. Pri výbere správcu v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance pre konkrétny prípad sa musí venovať náležitá pozornosť skúsenostiam a odbornosti správcu. V odôvodnených prípadoch sa výber správcu prekonzultuje s dlžníkmi a veriteľmi.
4. Pri postupoch reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti s cezhraničnými prvkami sa venuje náležitá pozornosť schopnosti správcu komunikovať a spolupracovať so zahraničnými správcami a súdnymi alebo správnymi orgánmi a jeho ľudským a administratívnym zdrojom.

Článok 27

Dohľad nad správcami v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance a ich odmeňovanie

1. Členské štáty zavedú primeraný dohľad a regulačné štruktúry s cieľom zabezpečiť, aby práca správcov v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance bola primerane kontrolovaná. Tento dohľad a regulácia musia takisto zahŕňať primeraný a účinný režim na sankcionovanie správcov, ktorí si neplnia svoje povinnosti.
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa poplatky účtované správcami v oblasti reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance riadili pravidlami, ktoré podporujú skoré a účinné riešenie postupov vzhľadom na zložitosť prípadu. Členské štáty zabezpečia, aby boli k dispozícii príslušné postupy so zakomponovanými

ochrannými prvkami s cieľom zaistiť možnosť včasného vyriešenia akýchkoľvek sporov týkajúcich sa odmeňovania.

Článok 28

Použitie prostriedkov elektronickej komunikácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby nasledujúce úkony bolo možné vykonať elektronicky, a to aj v cezhraničných prípadoch:
 - a) prihlásenie pohľadávok;
 - b) podanie návrhu na reštrukturalizačný plán alebo plán splácania na príslušnom súdnom alebo správnom orgáne;
 - c) oznámenia pre veriteľov;
 - d) hlasovanie o reštrukturalizačných plánoch;
 - e) podanie odvolaní.

HLAVA V

Monitorovanie postupov reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a oddlženia

Článok 29

Zber údajov

1. S cieľom dosiahnuť spoľahlivé ročné štatistiky, členské štáty zbierajú a zlučujú na vnútroštátnej úrovni údaje o:
 - a) počte postupov, ktoré sa začali, prebiehajú a boli vyriešené, rozdelené podľa:
 - i) postupov preventívnej reštrukturalizácie;
 - ii) postupov platobnej neschopnosti, ako sú napríklad postupy likvidácie;
 - iii) postupov, ktorých výsledkom je úplné oddlženie fyzických osôb;
 - b) dĺžke postupu od začiatku po vyplatenie, rozdelené podľa typov postupov (postupy preventívnej reštrukturalizácie, postupy platobnej neschopnosti, postupy oddlženia);
 - c) podiele každého typu výsledku v rámci každého postupu reštrukturalizácie alebo platobnej neschopnosti vrátane počtu postupov, o ktoré sa požiadalo, ale ktoré sa nezačali z dôvodu nedostatku dostupných finančných prostriedkov v majetku dlžníka;
 - d) priemerných nákladoch na každý postup priznaných súdnym alebo správnym orgánom (v eurách);

- e) mierach uspokojenia pohľadávok oddelene pre zabezpečených a nezabezpečených veriteľov, ako aj o počte postupov s nulovou alebo nie viac ako dvojpercentnou celkovou mierou uspokojenia pohľadávok vzhľadom na každý typ postupu uvedený v písmene a);
- f) počte dlžníkov, ktorí sú predmetom postupov uvedených v písmene a) bode i), na ktorých sa v priebehu troch rokov od ukončenia týchto postupov vzťahuje niektorý z postupov uvedených v písmene a) bode i) a písmene a) bode ii);
- g) počte dlžníkov, ktorí sú po absolvovaní postupu uvedeného v písmene a) bode iii) tohto odseku podrobení ďalšiemu takémuto postupu alebo ďalšiemu postupu uvedenému v písmene a) tohto odseku.

Na účely písmena e) prvého pododseku sa miery uspokojenia pohľadávok uvádzajú po odpočítaní nákladov a anonymizované údajové polia budú obsahovať mieru uspokojenia pohľadávky a aj mieru uspokojenia pohľadávky zoradenú podľa času do uspokojenia.

- 2. Členské štáty rozčlenia štatistiky uvedené v odseku 1 podľa:
 - a) veľkosti zúčastnených dlžníkov, počtu pracovníkov;
 - b) toho, či dlžníci sú fyzickými alebo právnickými osobami;
 - c) oddĺženia, a ak sa takéto rozlišovanie vykonáva podľa vnútroštátnych právnych predpisov, podľa toho, či sa postupy týkajú iba podnikateľov alebo všetkých fyzických osôb.
- 3. Členské štáty zostavia štatistiky z celkových údajov uvedených v odsekoch 1 a 2 za celé kalendárne roky končiace sa 31. decembrom každého roka, pričom štatistika sa začína s údajmi zhromaždenými za prvý celý kalendárny rok po [dátum začiatku uplatňovania vykonávacích opatrení]. Tieto štatistiky sa každoročne oznámia Komisii na základe štandardného vzoru na oznamovanie údajov do 31. marca kalendárneho roka nasledujúcom po roku, za ktorý boli údaje zozbierané.
- 4. Komisia stanoví vzor na oznamovanie uvedený v odseku 3 prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 30 ods. 2.

Článok 30

Výbor

- 1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
- 2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

HLAVA VI

Záverečné ustanovenia

Článok 31

Vzťah s ostatnými aktmi

1. Touto smernicou nie sú dotknuté akty:
 - a) smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov⁸⁰;
 - b) smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách⁸¹; a
 - c) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov⁸².
2. Touto smernicou nie sú dotknuté práva pracovníkov zaručené v smerniciach 98/59/ES, 2001/23/ES, 2002/14/ES, 2008/94/ES a 2009/38/ES.

Článok 32

Zmena smernice 2012/30/EÚ

V článku 45 smernice 2012/30/EÚ sa dopĺňa tento odsek 4:

„4. Členské štáty sa odchyliť od článku 19 ods. 1, článku 29, článku 33, článku 34, článku 35, článku 40 ods. 1 písm. b), článku 41 ods. 1 a článku 42 v rozsahu a na obdobie, v akom sú tieto odchýlky potrebné na zavedenie rámca preventívnej reštrukturalizácie stanoveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady [o rámcach preventívnej reštrukturalizácie a druhej šance]*.

*Smernica (...) Európskeho parlamentu a Rady o rámcach preventívnej reštrukturalizácie a druhej šance (Ú. v. ...).“.

Článok 33

Doložka o preskúmaní

Komisia najneskôr do [5 rokov od dátumu začiatku uplatňovania vykonávacích opatrení] a potom každých 7 rokov predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tejto smernice, v ktorej bude zahrnuté aj to, či by sa mali zvážiť ďalšie opatrenia na konsolidáciu a posilnenie právneho

⁸⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/26/ES z 19. mája 1998 o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov, Ú. v. ES L 166/45, 11.6.1998.

⁸¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách, Ú. v. ES L 168/43, 27.6.2002.

⁸² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov, Ú. v. EÚ L 201/1, 27.7.2012.

rámca týkajúceho sa reštrukturalizácie, platobnej neschopnosti a druhej šance.

Článok 34

Vykonávanie

1. Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do [2 roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Tieto ustanovenia sa uplatňujú od [2 roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] s výnimkou ustanovení na vykonanie hlavy IV, ktoré sa uplatňujú od [3 roky od dátumu nadobudnutia účinnosti].

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 35

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 36

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*